

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 5.50
na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsak dan svojo literarno in praznično.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Povsemna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Naredna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 28.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30.—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Malo nade.

Danes torej bo dal ministrski predsednik baron Bienenrth jugoslovanskim poslancem odgovor na njihove šolske zahteve.

Če je verjeti dunajskim časopisom in korespondencam, bo ta odgovor absolutno negativen in bo torej vlada kratkoročno odklonila vse naše šolske zahteve in zahtevala, naj Jugoslovani brezpogojno in brez kompenzacij privolijo v ustanovitve italijanske pravne fakultete.

Z druge strani pa se čuje, da poročila nemških časopisov niso popolnoma zanesljiva in da hoče ministrski predsednik Bienenrth Slovence in Hrvatim ponuditi nekatere kompenzacije, vendar se ne ve, kakšne bodo in če se bodo mogli Jugoslovani z njimi zadovoljiti.

Absolutna odklonitev jugoslovanskih zahtev se nam skoro ne zdi mogoča. Saj bi s tem ministrstvo samo prisililo Jugoslovane v obstrukcijo in dalo njihovi parlamentarni revoluciji moralno opravičenost.

Zaradi tega je dosti verjetnejše, da se bo hotela vlada pogajati z jugoslovanskimi poslanci in da jim bo prišla s ponudbami, ki jih naj sprajaznijo z italijansko fakulteto.

Ali je pa kaj nade, da bi vlada stavila Jugoslovanom take ponudbe, ki bi jih ti mogli sprejeti? Malo. Vlada se hoče opirati na Nemce, vlada hoče za vsako ceno ohraniti Nemce na svoji strani, Nemci pa so proti vsaki stvari, ki bi mogla biti v korist Jugoslovani. Zaradi tega, ker ni misliti, da bi Nemci kaj odnehali od svojega stališča, je tako malo upanja, da bi se dosegel z vlado kak kompromis, ki bi Jugoslovanom omogočil opustiti obstrukcijo.

Samo če bi vlada na Nemce pritiskala in jih prisilila, da opuste svoje stališče popolne negacije vseh slovenskih, več kot skromnih zahtev, bi se moglo doseči sporazumljenje, samo v tem slučaju bi bila vlada v stanu postaviti združenim Jugoslovanom take ponudbe, ki bi bile sprejemljive.

Odločitev prenese najbrže danes dan. Z napetostjo čaka vsa jugoslovanska, zlasti slovenska javnost na izid današnjih pogajanj, saj znajo postati največjega pomena. Žal, da je malo upanja na ugoden uspeh, ker vladi menda sploh ni rič posebno mar, če jugoslovanska

obstrukcija razžene parlament. Vlada ima s svojimi davčnimi predlogi večje težave, kakor je mislila, da jih bo imela. Zaman kliče finančni minister Bilinski »na pomoč«. Državne blagajne so prazne, država rabi denar, ga mora dobiti, a parlament se ne gane, da bi ji ga dovolil. Že danes je gotovo, da parlament v poletnem zasedanju davčnih predlog ne bo rešil, da bi vlada za vsako ceno to dosegla, ker ne more dlje čakati. To je eden glavnih vzrokov, da bi se vlada rada iznebila parlamenta in si pomagala s § 14. Če bo odgovor ministrskega predsednika na zahteve Jugoslovanih absolutno negativen, bo morda to v zvezi z vladno stisko sploh. Kdo ve, če vlada celo ne zeli, da bi Jugoslovani z obstrukcijo razgnali parlament in naredili § 14. prosto pot.

Samostojni predlogi drž. poslanca g. Ivana Kribarja in tov. v državnem zboru.

I.
Predlog za zgradbo železniške proge med Kamnikom in Kranjem.

Vsled železniške proge Polzela-Motnik Kamnik, ki se ima graditi, je dana možnost napraviti prosojno zvezo z novimi alpskimi železnicami s tem, da se zgradi transverzalna proga med Kamnikom in Kranjem, ki bi bila posebno v stratezičnem oziru važna. Ta proga bi se mogla vsled tega zelo prosojno izpeljati od Kamnika po zelo obljubljeni gorinjski ravnini mimo krajev: Podgorje, Križ, Mlaka, Kaplja vas, Klanec, Breg, Zalag, Lakoviče, potem Cerklje s k tej občini spadajočima krajema Senčur in Čirčiče, ker bi mogla ista iti pri Čirčičah čez ozko savsko strugo in bi se jo tako moglo skoraj neposredno spojit pred postajo Kranj z obstoječo progo Ljubljana-Trbiž.

Ta zveza bi pa ne imela samo velikega pomena kot transverzalna proga k novim alpskim železnicam; temveč bi tudi morala tvoriti zvezo z železnico, ki naj bi se izpeljala iz postaje Skofja Loka skozi Poljansko dolino. Važnost te železniške proge s stratezičnega stališča se je že naglašala. Ne sme se pa tudi prezreti,

da bi bila ta proga vsled tega, ker bi šla mimo obljubljenih krajev, velike gospodarske važnosti. Konečno naj se še omenijo nizki napravni stroški za to železniško zvezo, ker je teren, po katerem naj se gradi, skozinskoz raven in ker bi ne bilo treba premagati nikakoršnih tehničnih težkoč.

Z ozirom na to, stavijo podpisani predlog:

Visoko zbornica skleni:

»C. kr. železniško ministrstvo se pozivlja, naj razmisli o železniški zvezi med Kamnikom in Kranjem in naj isto že pri prihodnji predlogi o lokalnih železnicah ustavno zagotovi.«

V formalnem oziru predlagajo podpisani, naj se ta predlog odkáže železniškemu odseku v svrhu poročanja.

II.
Predlog za stavbo delavskih hiš za uslužbence c. kr. državnih železnic v Ljubljani.

C. kr. državne železnice imajo v Ljubljani veliko število uslužbencev, ki se bo znatno pomnožilo, kakor hitro bodo zgrajene delavnice državnih železnic. Novo pomnožitev je tudi pričakovati pri dodelanju belokranjske (dolenjske) železnice in njene zveze z dalmatinskimi progami.

Za stanovanja vseh teh uslužbencev je v Ljubljani slabo preskrbljeno. Tudi v sosedni občini Šiški nedostaja vobče stanovanj, posebno malih stanovanj, kakor jih morejo vzeti v najem uslužbeni, katerih plača je razmeroma nizka. Tudi ni pričakovati, da bi privatni spekulant gradili hiše z malimi stanovanji, ker mislijo ti spekulant predvsem na rentabiliteto, dočim se hiše z malimi stanovanji spriči nenavadno velike obrabe ne rentirajo navadno prav dobro.

Vsled tega je neobhodno potrebno, da c. kr. državne železnice v Ljubljani zgrade za svoje uslužbence nižje kategorije primerno število stanovanj.

Podpisani stavijo vsled tega predlog:

Visoka zbornica skleni:

»C. kr. železniško ministrstvo se pozivlja, da zgradi za uslužbence državnih železnic v Ljubljani primerno število stanovanj, posebno malih stanovanj.«

V formalnem oziru predlagajo, naj se ta predlog odkáže železniške-

mu odseku v posvetovanje in poročevanje.

III.
Predlog, naj se uprava postojnske jame prenese iz c. kr. poljedelskega ministrstva v ministrstvo za javna dela.

Postojnska jama je svetovno znana. Iz vseh strani sveta prihajajo zaradi nje tuji v Postojno, ki se ne morejo dovolj načuditi njenim lepotam.

Ta tujski promet je za mesto Postojno, potem za deželno stolno mesto Ljubljano in deželo Kranjsko velikega pomena in bi morali torej vsi merodajni krogi skrbeti, da se kolikor mogoče dvigne.

Pospeševanje tujskega prometa spada, odkar je ustanovljeno c. kr. ministrstvo za javna dela, v resort tega ministrstva in državni zbor da temu ministrstvu vsako leto tudi izdatna sredstva v proračun za povzdigo tujskega prometa. Nič ni torej naravnostjega, nego da vse tisto, kar je le količak v zvezi s tujskim prometom, resortira v ministrstvo za javna dela, ki je s svojimi dosedanjimi tozadevnimi dejanji dokazalo, da si je v polni meri svesto važnosti te akcije.

Postojnska jama bi morala torej prispevati v resort c. kr. ministrstva za javna dela, kar je popolnoma gotovo, da c. kr. poljedelsko ministrstvo nima primernih sredstev na razpolaganje in da torej ne more imeti potrebne interesa za izrabiljenje vseh okolščin, ki so glede na tujski promet zvezane s to svetovnoznano jamo.

Podpisani stavljamo vsled tega predlog:

Visoka zbornica skleni:

»C. kr. vlada se pozivlja, da prenese upravo postojnske jame iz c. kr. poljedelskega ministrstva v c. kr. ministrstvo za javna dela.«

V formalnem oziru se predlaga, naj se ta predlog odstopi proračunskemu odseku.

IV.
Predlog o izpremembi voznega reda na progi Ljubljana-Kamnik.

Mesto Kamnik je vsled svoje ugodne lege ob vznožju kamniških Alp sredi krasne okolice, kjer je vse polno senčnatih gozdov in čistih voda, jako prijetno letovišče in zdravilišče, kakor tudi važno mesto v turistiškem prometu, ki je že zdaj jako izdaten.

Velika ovira za še živahnjejši tujski promet na tej lokalni progi je razven prepočasne vožnje premajhno število vlakov.

Občinski odbor mesta Kamnik je zaradi tega enoglasno sklenil v svoji seji dne 30. aprila t. l., prositi c. kr. železniško ministrstvo, da pomnoži število vlakov na progi Ljubljana-Kamnik, kakor tudi, da, razmeram primerno, izpremeni sedanji vozni red na tej progi in sicer sledeče:

Ljubljana-Kamnik:

odhod: prihod:

7:28	8:38
11:40	12:50
3:20	4:30
7:40	8:50
11:20*)	12:30*)

Kamnik - Ljubljana:

odhod: prihod:

5:35	6:45
9:49	10:59
1:30	2:40
5:30	6:40
9:30*)	10:40*)

S tem novim voznim redom bi se ne služilo le prebivalcem in obiskovalcem mesta Kamnika, temveč tudi prebivalcem vseh ob progih ležečih krajev, posebno trgovcem in industrijcem v Kamniku, Jaršah, Menggishu, Domžalah, Trzinu in trgovskim potnikom, ki obiskujejo te kraje, nadejaje vsem prebivalstvu ob tej progi, ki imajo veliko opravila pri uradih v Kamniku in Ljubljani. Vsem bi se prihranil čas in denar.

Lokalna proga Ljubljana-Kamnik spada že zdaj z ozirom na promet in rentabiliteto med prve železnice te vrste.

Prošnja za pomnožitev vlakov na tej progi je torej umestna in popolnoma opravičena, tako s stališča vozečega se občinstva, kakor tudi s stališča železniške uprave same, ker bota imeli dobiček vsled pomnožitve vlakov obe strani.

Izpolnitev prošnje pa bi razven tega ne povzročala neprimernih stroškov, ker more tudi po novem voznem redu en in isti vlak vse vožnje opravljati.

Konečno je pripomniti, da bi bilo iz istih vzrokov železi, da bi oba naposled omenjena vlaka ob nedeljah in praznikih vozila ne le od 1. maja do 31. oktobra, temveč skozi celo leto.

LISTEK.

Moč kresne noči.

M. G.

Po holmeih okrog meniškega samostana so žareli kresovi, da se je videlo kot žareča elipsa na skrajni periferiji obzorja. Rdeče, v svetlobi umirajočih solnc, je žarel ves nebesni svod; v svetlorožnatih refleksih so trepetale sušeece brez ob vodni.

Kresna noč, polna tajinstvenih čarov, je hitela nizzol.

Opojno dehte v rdečem svitu lili je v samostanskem vrtu, izgnila je njih simbolična belota, ognjeni žari se oprijemljejo belih kelihov in ponosnega stasa kot zbor angeljev stoje ondi, ki z ognjenim mečem branijo vrtnice v prekrasni paradiz.

Zunaj pa se ljubi in snubi narava. Žareče kresnice vabijo z deviškimi svitom sodruge na poročno noč. In zavel je mogočen val toploga, mladega, zdravega življenja v ozke meniške celice. Pa so zaprli okna in duri že priletni patri in fratri, svet je hitel mimo njih, niso ga več razumeli, ni jim bilo do njega.

Le pater Ladislav sloni pri oknu svoje celice in zre nemo v krasno noč. Nekdaj vrlo simpatične poteze veselega mladeniča so postale v meniški kuti trde, velne, bolne; le nje-

gov pogled, tako obupen in vprašujoč kriči po izgubljeni pomladi, zakriva in odkriva vso neizrabljeno moč mladeniča-asketa.

Ah, kolikokrat si je že izbičal hrepenenje iz mladih prsi, a vračalo se je nanovo, močnejše, silnejše, zahtevalo krepkejših udarcev, — več krvi.

In pater Ladislav sloni pri oknu, v očeh mu trepeče mehak svit, hipen spomin mladosti.

Kot otrok je tudi on plesal okrog kresa, vriskal in pel in ž njim Anita.

Nje temnopolte ročice so se ga držale krčevito, da so se mu poznali rahlordeči odtiski njenih nohtov, in kodrasta temna njenih črnih las ga je božala po licu. Ljnila sta kresnice, skakala čez kres, da se je sto žarečih isker dvignilo kvišku, da je sto zlatih zvezdic padalo nazaj kot bi nesle seboj sto nad zaželjenih.

Tako je bilo vsako leto.

Nekoč pa so postale na kresni večer Anitine oči bolj vroče, njena ličeca bolj rdeča, nje stisk iskrenjeji. Vzljubila sta se.

Siva, dobra njegova mamka pa je hotela imeti »gospoda«.

V zadnji njeni solzi je nemo drhtela ta želja, zadnji vzdih, poln in težak, je kot izvleček vsega neizgovorenega prošil le to edino. V neizmeri bolesi je zatrepetala njegova duša. »Mati, gospod bom, vse, vse sto-

rim, kar hočete, samo pogledite me še enkrat,« je zakričal v divji bolesi.

Niso se mu mogla več zalvaliti onemogla usta, pobožati ga ni mogla več otrpla roka.

Le oči je umirajoča mati uprla vanj, vse velike in svetle, in polnem razumevanju so se umirajoče svetlele, na njem so obvisle, uprte vanj, je v njih izgnil na vek njih svit.

In te materine oči so ga spremljevale povsodi. Izpolnil je obljubo, ki jo je dal umirajoči materi in šel k menihom.

Med štirimi stenami meniške celice je bil neizprosen krvnik samega sebi, a le nerada se je pokorila njegova teptana mladost.

Danes pa je v njem zopet zakričalo po pomladi.

Hitro zapre okno, opetekajoč se, gre v sobo, moliti hoče, da ga mine izkušnja zlega duha. Kolikokrat mu je bila molitev notranja potreba, edina uteha prečutih noči.

A danes ne gre.

Z največjo dolednostjo mu hite misli vedno le k Aniti; vse pokopane želje vstajajo zopet, saj niso bile mrtve nikdar; vsi topli glasi njegove duše mu govore le ono, kar razume, a česar slišati ne sme.

Pot mu lije po čelu, v sencih mu tolče v divjem taktu, največjega grešnika se nazivlje, trepet v boga-boječem strahu, a rešitve ni.

Na mizi pri postelji stoji kip Brezmadežne. K njej pade na kolena.

poljublja jo — a glej, kip raste, se večja in večja in pred njim stoji Anita.

Napol blazen ga zgrabi z rokami in trešči ob tla, da se zdrobi na tisoče kosov.

A že se je zavedel, kaj je storil. »Ubijalec, ubijalec,« kriči ves iz sebe, pobira v svetem strahu blagoslovljene koščke, poljublja jih in rosi s solzami.

Zunaj žare kresovi in svetijo v ženitovanjsko noč; življenje se raduje življenja, le iz celice patra Ladislava prihajajo bolestni vzdihni trpinčene duše in trpinčenega telesa v kresno radost.

Stanko Vraz.

(1810.—1851.)

Ob stoletnici pesnikovega rojstva spisal dr. Vinko Zupan.

Dne 30. julija t. l. bo sto let, kar se je rodil v Cerovcu, v občini Žerovinski, nedaleč od Ljutomer — iz onega nadarjenega ljudstva, ki je dalo poleg Gorenjske Slovence najznamenitejše moze — Jakob Frass, ki se je pozneje prekrstil v Stanka Vraza, »Ilira iz Štajera«, in bil poleg Gaja najizrazitejša osebnost ilirskega gibanja in največji pesnik in literat ilirizma sploh.

Poudariti je treba, da je Vrazova osebnost mnogo bolj simpatična od Gajeve; bila sta to antipoda po

vsej svoji naturi; Vraz samo »home de letres«, prvi književni bohem hrvaški, idealist, ki pa dela za svoje ideale in se jim žrtvuje, Gaj čisto »praktični politik«, še poslabšana izdaja našega očeta Bleiweisa. (Imamo celo lepo paralelo: razmerje Bleiweisa k Prešernu in Gajevo k Vrazu.) Gajev značaj ni brez madežev, ki so jih izkušali njegovi častilci zakrivati, Vraz pa je »anima candida« v pravem pomenu besede. Jasno je, da sta dva človeka morala priti v konflikt; najhujši Vrazovi epigrami leté v poznejši dobi poleg Madžaronov ravno na Gaja. Zelo dobro pravi Drechsler v svoji izvrstni študiji o Vrazu: »On je kao književnik pristao uz naš preporod, a bio je uvjereniji i dosljedniji Ilir od oca Ilirizma Ljudevita Gaja. Ideja ilirizma bila je ideja prosvetnoga ujedinjenja Hrvata, Srba in Slovenaca. . . . Vraz je najviše žrtvovao ilirskoj ideji, svoj jezik, život i poeziju, najviše je unutarnjih borba trebao, da uz nju prične, pa za to joj je i ostao najvjerniji.«

Ali vstvarjajo ljudje dobo, ali doba ljudi? — Oboje. — Brezdvomno pa se morejo le v gotovih dobah razviti veliki moze. Brez revolucije bi bil Napoleon nemogoč, on je sin revolucije, ki pa potem preustvarja sam vso Evropo. Istotako je z nemško in svetovno romantiko, ki se je razširila potem tudi na Slovence in vzbudila pri malih slovanskih narodih narodno zavest in prerodila njihovo literaturo v novem duhu; ta nova

Podpisani stavijo tedaj predlog: Visoka zbornica skleni: »C. kr. železniško ministertvo se pozivlja, naj pomnoži na progi Ljubljana - Kamnik, če le mogoče, že s 1. julijem t. l. število vlakov in naj izpremeni sedanji vozni red tako, kakor je prosil občinski odbor mesta Kamnika.«

V formalnem oziru se predlaga, naj se ta prošnja odstopi železniškemu odseku v posvetovanje in poročanje.

Ogrski prestolni nagovor in volilna reforma.

Najvažnejša točka v prestolnem govoru, s katerim je cesar v soboto otvoril ogrski državni zbor, je pašus, v katerem se govori o volilni reformi. Ta odstavek pomenja veliko razočaranje v vrstah prijateljev pravične volilne reforme. Tudi zdaj se je govorilo, kakor l. 1906, samo o splošni, ne o enaki in ne o direktni volilni pravici. Kje je ostal znani pakt s krono, o katerem je bivši minister Kristoffy opetovano pravil, da jamči splošno in enako volilno pravico? Kje je ostala enakopravnost ogrskih narodov? S to splošno volilno pravico se hoče torej še nadalje na površju držati krivično suprematijo Mažarov. To povdarja prestolni nagovor izrečno. Varovati se hoče enotni značaj ogrske države, seveda madžarski. S tem je Khuenova vlada pokazala svoj pravi značaj, pokazala, da je prav tako madžarsko-sovinistična, kakor so bile vse druge ogrske vlade. In vse tiste besede o pravičnosti itd. so bile prazne fraze. Na Ogrskem ima pravico do življenja samo madžarski narod, do čim naj bodo druge narodnosti poznani sužnji madžarske hegemonije. Morda je bila zdaj prilika, ustvariti na Ogrskem za dalj časa normalne razmere — seveda edinole poton pravične enake, splošne in direktne volilne pravice. Toda ta up je šel zopet po vodi. In prav kmalu bo prišlo zopet do onih kriz, ki so kronična bolezen vsakokratne ogrske vlade. Madžari so nenasiitni. Prav kmalu bodo prišla tudi sedanja večina s prav tistimi zahtevami, kakor prejšnje večine, samo morda v drugi obliki. Blizu se l. 1917, ko bo zopet treba urediti medsebojno razmerje obeh držav. Toda stremiljenj vladajočih ogrskih krogov je vedno enako — želja po popolni samostojnosti. Krona se moti, če misli, da so na Ogrskem nastopile normalne razmere. Razmere so v svoji korenini prav tiste, kakor so bile, samo oblika je nekoliko drugačna. Vsa javnost je pričakovala, da se bo v prestolnem nagovoru napovedal cesarski rez, ki naj ustvari na Ogrskem pravične razmere, toda to pričakovanje se je izjalovilo. Ogrska v doglednem času ne dobi še modernega, demokratičnega in pravičnega volilnega reda. Madžari ostanejo gospodari, pripadniki drugih narodnosti parije. A pakt, ki obsega tudi obveznost krone? O tem nihče več ne govori, ta je sel menda v arhiv za nedogledne čase.

Parlament.

Seja gosposke zbornice.

Gosposka zbornica je imela pod predsedstvom kneza Windischgrätza sejo, v kateri se predsednik najprej spominja umrlega angleškega kra-

lja Edwarda. — Nato razpravlja zbornica o nekaterih zakonih, ki jih je sprejela poslanska zbornica: zakon o nočnem delu ženskih in zakon o razmnoževalnih aparatih. Ta dva zakonska načrta sta bila v prvem branju sprejeta in sta se izročila nato odsekom. — Zbornica obravnava nato v drugem branju vladno predlogo glede spremembe določb o reviziji, vakliu in rekurzu. Po krajši debati se sprejme predloga v drugem in tretjem branju. — Sledi razprava specialne komisije o zakonskem načrtu glede kazenskega postopanja in varstva nedoletnih ter o reformi varstva. Tudi to se sprejme po kratki debati. — V vseh treh branjih sprejme nato zbornica predlogo o lokalnih železnica, in slednjič predlogo glede pokojnin staropenzionistov in njihov vdov. — Prihodnja seja je danes; na dnevnem redu je drugo branje državnega proračuna.

Jugoslovani.

Kakor poroča korespondenca »Zentrum« so Jugoslovani popolnoma na to pripravljeni, da bo na njih zahteve vlada odgovorila nepovoljno. In zato se že pripravljajo na obstrukcijo v odseku, v kateri jih bodo podpirali tudi češki agrarji, radikalci in prof. Hráský, ki mu je v ta namen prepustil svoje mesto v odseku dr. Kramář. Stavili bodo med debato o laški pravni fakulteti par sto resolucij in izpreminjavalnih predlogov, o katerih bodo zahtevali v zbornici poimensko glasovanje.

Ogrsko.

Seja poslanske zbornice.

Včeraj dopoldne je imela ogrska poslanska zbornica pod predsedstvom Neusziedlerja sejo; izžrebale so se komisije, ki bodo preizkusile volitve. Svoje poročilo bodo podale v prihodnji seji, ki bo v četrtek. V tej seji bo tudi volitev predsedstva, zapisničarjev in kvestorjev.

Španija in Vatikan.

»Vossische Zeitung« javlja iz Madrida, da je statistika pokazala, da je samo v Biskaji 117 samostanov. Bivši ministrski predsednik, Moret, sedanji vodja liberalcev, je obljubil, da bo vlado pri njenem protiklerikalnem boju podpiral. S tem je stališe sedanjega ministrskega predsednika, Canaleje, močno utrjeno.

Okoli 200.000 katoličanov je po nekaterih damah iz visoke aristokracije poslalo ministrskemu predsedniku protest proti protiklerikalni politiki španske vlade. Ministrski predsednik je damam odgovoril, da bo vlada svoj protiklerikalni program izvršila; ta program ne vsebuje nobenih napadov na katoliško konfesijo.

Tudi Vatikan je poslal novo protestno noto. Vlada bo odgovorila, da njeno postopanje ni v nobenem nasprotju s konkordatom in da bo vlada, opiraje se na svoj civilni oblast, ukrenila vse to, kar se ji zdi potrebno in koristno.

Vlada postopa prav energično; ministrski predsednik je naročil nad 250 samostanov, da morajo dati svoje osebe akte vladi na vpogled zaradi kontrole državljanov, ki žive v samostanih. To se mora zgoditi v 14 dnevih. Proti celi vrsti duhovnikov je vpeljana preiskava zaradi državi nevarne agitacije.

Koreja in Japan.

V Petrogradu se širi vest, da bo Japan oficijelno proklamiral anek-

cije Koreje. — 18. maja. Kapitulacija Kijeva. — 18. maja. Kapitulacija Kijeva. — 18. maja. Kapitulacija Kijeva.

XIV. redna velika skupščina jubilejne slavnosti družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

v nedeljo, 3. julija 1910 ob 10. dop. v Ljubljani, v veliki dvorani »Koruznega dvor«.

SPORED

1. Nagovor prvomestnika.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo nadzornišva.
5. Volitev članov v družbeno vodstvo.¹⁾
6. Volitev nadzornišva (5 članov).²⁾
7. Volitev razsodništva (5 članov).³⁾
8. Slučajnosti.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda«

v Ljubljani, dne 28. maja 1910.

¹⁾ Iz vodstva izstopijo letos gg.: Andrej Senekovič, dr. Ivan Merhar, Fr. Pahernik, dr. Gregor Žerjav. Umrli je dr. Karel Bleiweis vitez Trsteniški, odpovedal pa se je radi premestitve g. prof. Fr. Vajda. Voliti je torej šest odbornikov, štiri za dobo treh let, dva za dobo dveh let.

V odboru ostanejo še gg.: Fr. Črnagoj, dr. Ernest Dereani, Gregor Einspieler, Aleksander Hudovernik, Luka Svetec, Ivan Vrhovnik.

²⁾ V nadzorništvu so bili gg.: dr. Fr. Plešič, dr. Ferdo Müller, Matija Prosekar, dr. Vladimir Ravnihar, Miloš Stibler.

³⁾ V razsodništvu so bili gg.: dr. Vinko Hudelist, Jakob Kogej, Karel Šavnik, dr. Fr. Tekavčič, dr. Karel Triller.

Dostavek: Dne 1. in 2. julija se priredi obrambni tečaj, h kateremu je dostop dovoljen samo proti osebni mu povabilu.

V soboto, dne 2. julija ob osmih zvečer bo prijateljski sestanek na vrtu »Narodnega doma«.

V nedeljo, dne 3. julija popoldne ob treh je pričetek velike ljudske slavnosti v Tivoli, katero prirede v korist družbi sv. Cirila in Metoda narodne dame iz vseh slovenskih pokrajin.

Dnevne vesti.

+ Volitev v načelstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Sicer so naprednjaki od nekdanj nosili vso skrb za družbo sv. Cirila in Metoda in je bilo vse sodelovanje klerikalcev samo platonično, a vsaj odkritega nasprotovanja ni bilo. Zdaj so se razmere predrugačile. Klerikalci so začeli proti družbi sv. Cirila in Metoda boj, očiten, hudoben boj in zategadelj je treba, da se vsa narodnonapredna stranka tesno oklene družbe sv. Cirila in Metoda in je zategadelj potrebno, da dobe vse struje, kar jih je v stranki, od najkonservativnejšega do najradikalnejšega krila svoji moči in veljavi primerno zastopstvo v odboru. V Ciril-Metodovi družbi morajo biti

koncentrirane vse sile narodno - napredne stranke in naravna je zahteva, da naj pride zopet v odbor tudi ljubljanski podžupan, ki se je svoj čas odpovedal odborništvu, da bi se ob njem ne izpodtikali klerikalci, na katere pa v sedanjih razmerah ni treba nobenih ozirov več jemati.

+ »Zadružna zveza« v Celju. G. Franjo Jošt stopa s pozorišča »Zadružne zveze« v Celju, kjer je deloval precej let. Uspehi njegovega delovanja so najbolj kažejo v razvoju in moči »Zadružne zveze« v Ljubljani, za to bi mogli prav imeti oni, ki vidijo za zadružno kulise in trdijo, da vstopi g. Franjo Jošt v službo »Zadružne zveze« v Ljubljani. Ako so se s tem prestopom sprijaznili nazori g. Franjo Jošta, ako se je s tem sprijaznil g. dr. Šusteršič, potem je stvar v redu, tako v redu, da g. Franjo Jošta ne vidimo le v službi »Zadružne zveze« v Ljubljani, temveč vidimo tudi že, kako g. Franjo Jošt koraka v vrstah korenjaških »Čukov«. »Slovenec« od sobote, informiran o namerah g. Franja Jošta, med vrstami potrjuje, kar smo gori omenili, pove pa tudi, da se je g. Franjo Jošt že davno pogajal z »Zadružno zvezo«. »Slovenec« izdal je pa še več: On pravi, da gre g. Franjo Jošt na daljši dopust in da gredo z g. Joštom iz »Zadružne zveze« v Celju vse zadruge. G. Franjo Jošt torej ne gre direktno v novo službo v Ljubljano, on gre na daljši dopust, katerega naj porabi za to, da odtrga »Zadružni zvezi« v Celju še tiste zadruge, katerih njegovo dosedanje delovanje še ni spravilo v Ljubljano. Ta odkrita »Slovenec« beseda mora odpreti oči vodilnim krogom »Zadružne zveze« v Celju — in tudi vsem zadrugam, ki so pri celjski zvezi včlanjene, ker vidijo samo že preveč dejanj, ki ne dopuščajo nobenega dvoma o resničnosti. Vodilni krogi »Zadružne zveze« v Celju in njene zadruge ne smejo čakati, da se jim od »Zadružne zveze« v Ljubljani iztrga zadnja zadruge; to se da preprečiti le s tem, da se »Zadružna zveza« v Celju še pravočasno združi s krasno se razvijajočo »Zvezo slovenskih zadrug« v Ljubljani — a to se mora zgoditi še pred dvanajsto uro; — ako tega vodilni krogi celjske zveze nečesto uvideti, morajo pa to uvideti zadruge same, katere ne morejo in ne smejo čakati, da bi se »Slovenec« prerokovanje izpolnilo. Previdnosti je treba in naglega sklepa, pa bo de prestop g. Franja Jošta le v korist naprednega zadružništva.

+ Slomskarji v Kamniku. Občni zbor Slomškove zveze v Kamniku dne 26. t. m. se je kaj klavrnno obnesel. Po pripravah v klerikalnem Kamniškem domu in po tozadevnem drezanju po časopisih sodeč, je bilo vsakako pričakovati velikanske udeležbe. V resnici je pa prišlo k shodu 10 učiteljev, 12 učiteljic in 7 duhovnov, od teh dva je prav k sklepu, dalje čukarski Maier in še 3 druge dame kot prijateljice učiteljstva. Da jih le sram ni! Katehet Čadež je o shodu obljubil poročilo; bomo videli, kaj bo »Slovenec« poročal.

+ Ali smo na Pruskem? Okrajno glavarstvo v Logatcu menda misli, da smo na Pruskem, zato pošilja županstvu večinoma nemške dopise, pisma pa naslavlja dosledno nemško in to vkljub temu, da pretežna večina županov ne razume niti besedice nemški. Slovenski župani, zapostavljanja slovenskega jezika ne smete več trpeti. Ako vas bo okrajno glavarstvo še nadalje nadlegovalo z nemškimi dopisi in z nemško na-

stavljenimi pismi, mu jih kratkim potom vračajte, saj je vendar okrajno glavarstvo za vas tu, ne pa vi za okrajnega glavarja.

+ Dunajski listi in Sokoletvo. Avstrijski nemški listi se trudijo na vso moč, da bi zamolčali uspeh čeških Sokolov, med katerimi je bil tudi en Slovenec, pri mednarodni telovadbi v Londonu. Vsled tega tudi skoraj vsi molče. Tisti listi pa, ki o tem pišejo, popolnoma molče o tem, da so prvo darilo dobili češki Sokoli. »Neue Freie Presse« pravi, da so prvo darilo dobili — oesterreichische Turner. »Neues Wiener Tagblatt« pa pozna zdaj — böhmische Turner, da si se sicer krčevito brani rabiti izraz »Böhme« za Čeha.

+ »Češkoslovenski klub« in graška »Tagespošta«. Na las smo skoro vedeli, da novi »Češkoslovenski klub« graški tetki ne bo po volji in da jo bo preganjalo grozno strašilo »Tschechisch - slowenische Verbrüderung«. Nič se nismo zmotili: nedeljska številka graškega lista prinaša o »Češkoslovenskem klubu« neko dolgočasno pripovedovanje, tako dolgočasno, da se ob njem niti zabavati nismo mogli. Konfuznosti je tam seveda cela vrsta, med dr. bere mo na pr., da bo »Slovenska korespondenca« za češke liste izhajala v nemškem jeziku; govori, da se bo »kluba« pečal v prvi vrsti z bojkotom proti Nemcem itd. Svoj članek končuje z besedami: Auch im Unsinu liegt Methode (tudi v nesmislu je metoda) — zdi se nam, da bi bila te besede morala že davno »Tagespošta« napisati — sebi na čelo kot motto.

+ Nemčurska infamnost. »Grazer Tagblatt« je priobčil te dni članek pod naslovom: »Zustände in der Station Pragerhof«, v katerem na najpodlejši način napada slovenskega železniškega uradnika, Galo, na Pragerskem. V članku se pravi med drugim: »Pred nekaj dnevi sta zahtevala dva nemška gospoda na postaji Pragersko vozne listke v Rače. Dasi sta listke zahtevala v nemškem jeziku, vendar jima je službujoči uradnik Gala odgovoril v slovenskem jeziku in jima je tudi slovensko (windisch) naštel denar. Gospoda sta nato zahtevala pritožno knjigo, katere pa jima niso hoteli dati. Ko sta hotela iti k postajenačelniku, je Gala zapustil blagajno, se postavil pred vrata k postajni pisarni in zabil gospodoma vstop. Isti Gala se je pred kratkim udeležil shoda železniških uslužbencev, ter tam zahteval slovenski razpravni jezik z besedami: »Tu so slovenska tla, tu se sme govoriti samo slovensko!« Ta, s Kranjskega importirani zagrzeneec hoče torej na Pragerskem, v tej nemški naselbini, uvesti slovenski prometni jezik in označuje odkrito na shodu pragersko kot »slovenska« tla! Zahtevamo z vso odločnostjo, da se tega fanatika takoj odstrani s Pragerskega in da ga ravnateljstvo premesti v njegovo domovino, na slovenska tla. Sicer je že itak skrajni čas, da se v tem oziru kaj ukrene. Na Pragerskem je danes že 9 slovenskih uradnikov, ki se v vsemi silami trudijo, da bi Pragersko dobilo slovensko lice. Njihovemu delovanju se ima Pragersko zahvaliti, da se tamkaj 3. julija vrši v gostilni Počanka sokolska veselica. To je prvi slovenski nasok na Pragersko. — Informirali smo se o stvari in poizvedeli, da je vse, kar je čedni nemčurski dopisnik nagrmadil v »Grazer Tagblatt«, podla laž od prve do zadnje vrstice. Dogodek, ki ga opisuje dopisnik, se ni nikoli odigral, še manj pa je bil vpleten vanj uradnik Gala. Vse je samo podla intriga proti uradniku Galu, ker je dobil službo pri blagajni, kar nemčurjem ne gre v glavo. Nemčurji namreč mislijo, da smejo biti pri blagajnah sami taki uradniki, ki s slovenskimi potniki nečesto govoriti slovenski. Ker pa Gala govori pri blagajni z vsakomur v njegovem jeziku, ga hočejo nemčurje odstraniti, četudi z infernalno lažjo. Kar se tiče »s Kranjskega importiranega zagrzeneca«, omenimo le to, da je g. Gala štajerski rojak in da ima kot tak najmanj toliko pravice biti na Štajerskem, kakor nesramni »Tagblattov« dopisnik. O »nemški naselbini« Pragersko in o prvem slovenskem naskoku nanjo, se z nemčurskim bornirancem ne bomo prerekali. Pragersko je bilo in bo slovensko vkljub in navzlic rogoviljenju nemčurjev po »Grazer Tagblattu«.

+ Divljanje celjskih nemškutarjev. Celjski Nemci in celjski magistralni mogotei hočejo na vsak način imeti povodom sokolskega zleta v Celju kravale. S strupenim in hujskajočim pisanjem po svojem časopisu in z neumnimi odredbami hočejo na Slovenski strani provzročiti ogorčenje, na nemški in nemškutarski strani pa strast in sovraštvo. Mestni zastop celjski pravi v »Deutsche Wacht«, da si je svet naloge, ki jo ima za vzdrževanje mira. Te mu pa najbrž ne bo tako, kajti če bi bilo celjskemu mestnemu zastopu kaj za mir, potem bi ne pustil, da bi

struja je dala Čehom Čelakovskega in Kollárja in dr., Pojkovic Mikie-wicza, Rusom, Puškina in Lermontova, nam Prešerna, Hrvatom Mažuranića in Stanka Vraza.

Vrazova mladost pada v dobo, ko je romantika na Češkem v največjem razcvitu in ko se začutijo tudi pri nas njeni najkrepkejši valovi. Ravno leto 1830, ko se vpišeta Vraz in njegov oziro Miklošič v filozofijo na graškem vseučilišču — filozofija takrat odgovarja približno najvišjima razredoma naše gimnazije — je tudi tisto znamenito leto, ko je izletela prvič v Ljubljani hčerka romantike »Kranjska Čbelica«, pesniški almanah, ki mu dajejo klasični Prešernovi prispevki glavni pečat in trajno vrednost. Leto 1830 pa je tudi leto juljske revolucije, in kakor vedno, so šli tudi zdaj valovi gibanja iz Pariza po vsej Evropi; Poljaki so se na to znamenje uprli na ruskem Poljskem, a žalostno podlegli. Pripravljali pa so se že tudi »i bei giorni del risorgimento italiano« (1831—1870) in italijanski dijak, ki so študirali ta čas v Gradcu so že nosili ideje prevrata v svojih sreih. Jasnno je, da vsa ta gibanja niso ostala brez vpliva na mladega Vraza.

V Gradcu je že pred Vrazovim in Miklošičevim prihodom eksistirail »ilirski klub« Slovencev, Hrvatov in Srbov. Zdaj pa sta Vraz in Miklošič postala vodilna duhova idealne mladine. Pred vsem je na to mladino vplival češki preporod: Čelakovský, ki zbira in posnema narodne pesmi,

Hanka, ki je »našel« t. j. ponaredil — na kar pa takrat nihče razen Kopitarja ni prišel — Kraljedvorski rokopolis, največ pa Kollár, pesnik panslavizma s svojo zbirko rodoljubnih sonetov »Slávy deera«. Kollár je posredno po Gaju, Vrazu in drugih tudi ustvaritelj ilirizma, ideje, da bi se združili v knjižnem jeziku Hrvatje, Srbi in Slovenci; to gibanje sicer tega smotra ni doseglo, ker ga sploh doseči ni moglo, pomenja pa narodno prebujenje Hrvatov in posredno tudi Slovencev (po Bleiweisu namreč).

Graška mladina je prebirala tudi poljske pesnike, posebno Mickiewicza in poljske narodne pesmi (poznejša zbirka Vrazovih pesmi »Djula-bije« je zložena v meri in načinu poljskih »krakoviakov«). Imeli so tudi osebe zveze s poljskimi emigranti v Gradcu. Študirali so pa tudi svetovne velikanke: Shakespearea, Byrona, Bérangerja, Lamartina.

Vraz je zdaj še slovenski pesnik in pošilja svoje prvence »Čbelici«. Pisani pa so v takem jeziku, da sočvsi naravnost nerazumljivi. Jasnno in čisto naravno je, da temelji knjižna slovensčina od Trubarja sem na dialektih Kranjske, tiste dežele, ki leži v središču slovenskega ozemlja. Vraz pa se »kranjščini« ni mogel priučiti, ker takrat še ni bila knjižna slovensčina utrjena in po šoli razširjena povsod, kjer bivajo Slovenci. Pisal je v vzhodno - štajerskem »prleškem« dialektu, ki ga je mislil celo v »Metuljčku«, rivalu »Čbelice«, ki pa ni nikdar izšel, povzdigniti v knjižni

jezik. Razen tega pa je mešal v svojih pesmih v ta dialekt še nerazumljive češke besede in lastne čudne jezikovne tvorbe. Ne smemo se torej čuditi, ako »Čbelicariji« take »čobodre« niso marali. Zelo duhovito omenja vsenčistični profesor Murko, da je Vrazova tragika bila v tem, da se ni rodil v jeziku, v katerem bi bil lahko uveljavil svoje pesniške sposobnosti; saj mu je tudi štokavščina po prestopu k Ilirrom delala velike težave. K Ilirrom pa je Vraza vleklo vedno bolj in bolj. »Kranjska Čbelica« je vsled Čopove smrti (1835) zapala, ilirsko gibanje v Zagrebu pa se vedno močneje razvija, l. 1835. začelja Gaj izdajati »Novine« in literarno prilogo »Danico«, od začetka iz oportunitete že v kajkavskem dialektu in v starem pravopisu. L. 1835. gre Vraz prvič na Hrvaško, in tam najde ono, kar je pogrešal pri Slovencih: narodno zavednost in narodno navdušenje; od tega časa se nagiba vedno bolj in bolj k ilirski ideji. Nad slovensko literaturo še ni čisto obupal in prevaja Kristofa Šmida na slovensko, istočasno (1835) pa že izide v Danici njegova balada »Stana i Marko«, prvič s podpisom »Stanko Vraz, Ilir iz Štajera«. L. 1836. gre Vraz drugič na Hrvaško, kjer je Gaj vpeljal že dosledno štokavščino in novi pravopis v svoja lista. Vraz je že pesnil hrvaško, a še vedno mislil, kako bi oživil slovensko literaturo; ker ni bilo upanja, da bi išla »Čbelica« snuje je omenjenega »Metuljčka«, ki bi bil namenjen inteligenci,

ker uvideva po Čopovem in Prešernovem načelu, da moremo preroditi narod le, ako dosežemo preporod inteligence; inteligence naj bi se naučila ljubiti domačo knjigo, ker je naravna duševna voditeljica naroda. »Metuljček« sploh ni mogel iziti. Na Štajerskem ni bilo literarnega središča, v Ljubljani pa mu je manjkalo (zavoljo njegove grozne slovensčine) priznanja, ki igra pri vsakem pesniku veliko vlogo. Ostal mu je le Zagreb. Tam si je to priznanje kot najboljši lirčni pesnik pridobil takoj, ko so začele izhajati l. 1837. »Djula-bije«, posvečene samoborski lepici Juliji Cantillijevi. Zelo verjeten psihološki moment omenja Šurmin, češ, da je ljubezen od Hrvatice tudi vplivala, ker ji je hotel peti v razumljivem jeziku. Imel je tudi več priložnosti da se je priučil hrvaščini nego kranjščini. Med vzhodnim Štajerjem in provincijelno kajkavsko Hrvaško so bile od nekdanj tesne zveze, Štajerji so vedno močno obiskovali šole v Varaždinu. Dialekta sta si zelo sorodna. »Prlek« Vraz je bil že po narčju bližji Hrvatom nego Kranjcem. Popolnoma razumljivo in naravno je torej, da se je Vraz pridružil Ilirrom. Dne 29. novembra l. 1837. piše Prešernu: »Mit Slovenien hab' ich es abgethan... Seit dem vorigen Jahre schreibe ich nur illyrisch.« L. 1839. odhaja za stalno v Zagreb in Hrvaška mu postane druga domovina.

(Dalje prihodajš.)

njegovo glasilo tako nesramno lagalo. Kdaj so se Slovenci listi pozivali k bojkotu celjskih trgovcev, kakor to trdi »Deutsche Wacht«? Od kod ve »D. W.«, da nameravajo vprijeti Slovence po celjskih ulicah divje demonstracije, da bodo izživali mirno prebivalstvo v nemškem Celju in skoro v izključno nemških Gaberjeh!! Celjska klika ve, da bo cela slavnost potekala brez najmanjših demonstracij, ker pa jih hoče na vsak način imeti, da bo mogla kričati v svet o slovanskih divjakih, zato stori ta klika že zdaj vse, da provzroči izgrede. Trditve, da so Gaberje nemški kraj, je provokacija, ki ima čitlivi namen, provzročiti mirno slovenskim prebivalstvu razburjenje. Saj niti Celje ni izključno nemški »Gebiet«, če tudi ga je kot takega proglasil znani slovenski politik. To ve prav dobro tudi celjska nemška gospoda, ki pobira davek tudi od Slovencev. — Naši slavni avstrijski vladarji pa povemo, da se hočemo na svoji zemlji ravno tako svobodno gibati, kakor se gibljejo Nemci. Dokler nas ne izbacne iz državne zveze, naj skrbi za nas ravno tako, kakor skrbi za Nemce, in potem na naši strani gotovo ne bo kravalov. Kar je dovoljeno Nemcem, naj bo dovoljeno Slovence, pa bo mir!

Državnoborske volitve na Štajerskem. Pri predstojajočih državnoborskih volitvah na Štajerskem se baje nameravajo posluževati klerikalci sleparij. Kakor poroča »Nar. Dnevnik«, se delijo po klerikalnih občinah naprednim volilecem glasovnice brez uradnega pečata. Ker mora vsak župan vedeti, da so take glasovnice neveljavne, bi jim moral preskrbeti uradni pečat, predno jih razdeli. Toda dejstvo, da se take glasovnice dajejo ravno neklerikalnim volilecem, govori jasno dovolj, da hoče klerikalna županstva na ta način omiliti čim več neklerikalnih glasov. Ker ne morejo zmagati s poštenimi sredstvi, bodo pač skušali pridobiti mandat svojemu kandidatu s sleparstvi.

Poslanec dr. Steinwender praznuje sedaj 25letnico svojega delovanja kot poslanec. Čestitali so mu tovariši, občine in različne korporacije, lahko bi se ga bili spomnili tudi koroški Slovenci na ta način, da bi mu bili poklicali v spomin njegovo v dežel. zboru koroškem storjeno obljubo, da dobe koroški Slovenci slovenske ljudske šole, katere obljube pa še do danes ni izpolnil.

Po ogrskem vzorcu. Organ bivšega češkega ministra - krajana, Začka, »Moravska Orlice«, pravi, da se pripravljajo v parlamentarnih krogih za jesen akcija dalekosežne važnosti. Organizirati se hoče meščanska stranka po ogrskem vzorcu, narodna delovna stranka. Krogi, ki so pri tej akciji zainteresirani, poudarjajo, da pri sedanjih organizacijah parlamentarnih strank absolutno ni mogoče misliti na plodonosno legislativno delo. Rešitev jezikovnega vprašanja, rešitev nujnih gospodarskih nalog je prišla do mrtve točke in brez temeljite izpremembe teh razmer se ne more misliti na zboljšanje. V jeseni se objavi program te nove stranke. Najvažnejša točka tega programa bo, da se vse narodnostne zadeve odvzamejo državnemu zboru ter prepuste deželni zborom ali deželam, katerim naj se zopet garantira reforma volilnega in poslovnega reda. Po naših mislih je taka stranka pobožna želja nemških strank, ki se bližajo s svojo politiko bankrotu. Za nas Slovence bi bilo direktno idealno, če bi naše narodnostno vprašanje rešil koroški ali štajerski deželni zbor.

Dopolnilna državnoborska volitev v Gorici. V nedeljo se je vršila ta volitev. Izvoljen je laški liberalni višjesodni svetnik Dionizij Ušai. Iz Trsta je prišlo okoli 70 redarjev, da bi vzdrževali red in mir, če bi prišlo do kakih prask med laškimi liberalci in socialistnimi demokrati. Komisije so bile tri; v vsaki je sedel poleg laških liberalcev slovenski klerikalec. Nekaj Slovencev je volilo Ušsaja. Magistratovi so lovili slovenske kmete po Rožni dolini, da naj gredo volit. — Pri zadnji volitvi leta 1907. je bil dobil dr. Marani 2183 glasov, socialistni demokrat Škabar pa 288 glasov. Pri veliki agitaciji so šli socialistni demokratje za nazaj s številom. Dan je potekel čisto mirno.

Odlična gosta. Včeraj sta se mudila v Ljubljani in posetila tudi naše uredništvo dr. William J. Thomas, profesor sociologije in etnologije na vseučilišču v Chicagu, in prof. dr. George A. Dorsey, član uredništva »The Chicago Tribune«, največjega lista v Ameriki. Gospoda potujeta po Slovenskem, ker se živo zanimata za slovenske kulturne in politične razmere. Slovenci so napravili nanje najboljši vtis. Obljubila sta, da bosta šla Slovence v vsakem oziru na roko, čim se vrne v svojo domovino. Gospoda sta počastila včeraj v svojim obiskom tudi »Deželno zvezo za tujski promet«. Gosta sta si ogledovala z veliko po-

zornostjo pokrajinske alihe naše, naravnih krasot tako polne domovine, prav posebno pa so jima ugajale fotografije naših deklet, svatov, pastirjev in ribičev v narodnih nošah, katerih lepo zbirko sta vzela seboj, da jih objavita, čim se povrne domov, v tamošnjih listih.

Za Srbe je daroval g. dr. Obrad Maksimović, zdravnik v Ljubljani 10 K.

IV. umetniška razstava v paviljonu R. Jakopiča, Ljubljana. Letermanov drevoed, Opozarjamo še enkrat na otvoritev češke razstave »Jednote umetleč výtvarných v Praze«; otvoritev bo v četrtek, dne 30. t. m. ob polu 12. uri dopoldne. Vstopnina za otvoritev 2 K.

Razstava risarskih izdelkov na dekliškem liceju bo otvorjena jutri v sredo, 29. t. m. od 9. dopoldne do 1. popoldne ter v četrtek 30. t. m. od 9. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne, na kar se cenj. občinstvo vljudno opozarja.

75letnico svojega obstoja slavi 1. julija t. l. tvrdka Fran Ksav. Souvan, manufakturna veletrgovina v Ljubljani. Če se vpoštevajo vse težkoče, s katerimi se ima boriti trgovanje sploh, posebno pa še manufakturna stroka, predvsem naša domača podjetja, ki se takoj v zibelki smatrajo mrtvorojenim detetom, je jubilej 75letnega obstoja zlat list v analih našega domačega trgovstva. Spretno roke, katerim je bilo vedno poverjeno vodstvo tvrdke Franc Ksav. Souvan, napravile so iz male neznanatne trgovine podjetje, ki se glede obsega kosa z vsemi večjimi veletrgovinami monarhije. Solidnost in realnost bili ste geslo, ki si jih je tvrdka takoj začetkom začrtala v svoj delokrog, solidnost in realnost bili ste ji geslo vse dolga leta njene poslovanja. Omenjeno geslo pridobilo je tvrdki ono priljubljenost in spoštovanje, ki ga že dolgo let uživa doma in v tujini. Omeniti je posebno pohvalno še, da so v službi tvrdke Franc Ksav. Souvanu, so-trudniki že nad 40, 25, 20, 15 in 10 let, znak, da imajo dobrega šefa, kateremu je lažje na tem, da si z uslužbencem, ki ga sprejme, pridobi udanega in zvestega sotrudnika, katerega se ni bati, da bi bil kar čez noč vržen na cesto. Tudi v tem oziru je jubilarinja vzoren zgled trgovinam, le žal, da se ta zgled tako malo posnema.

Prosto skladišče v Ljubljani. Kakor se nam poroča, je družba z omejenim jamstvom Krisper & Tomazič v Ljubljani dobila koncesijo za prosto skladišče. V tako skladišče se more vkladati blago, ki še ni zacinjeno in od katerega še ni plačana užitnina.

Spomini starega vojaka. Bilo je neposredno pred okupacijo Bosne, katere se je imel udeležiti tudi naš domači sedemnajstletni pešpolk da si nabere novih lavorov v svoj lavorov venec na polju slave. Tedaj nas je zbral naš stari dobri stotnik B. na dvorišču stare šentpeterske vojašnice. Ob njegovi desni je pa mrko gledal stari naš dobrina in stotnikova desna roka, naš narednik Š., za njim se je s zbočenimi prsi šopiril računski podčastnik Nemeček, strah naše stotnije in vseh častniških slug. Tedaj se je pa razkorčil naš stotnik pred svojo stotnijo in nas svojim gromkim glasom ogovoril takole: »Burschen! Schwere Wolken steigen am politischen Horizonte auf! Hilft Euch in den Mantel der Tapferkeit und kommt dem Ruhme Eurer Väter nach. Denkt, was Ihr Eurer Fahne geschworen habt. Wer diesen Schwur bricht, verfällt in die Hände der rächenden Nemesis! Feldwebel, übersetzen Sie das den Leuten.« Tedaj pa je naš stari dobrina Š. butil pete skupaj, šel globoko no sapo in z glasom, ki je hipoma prepodil vse kavke iz šentpeterskega zvonika, zagrmel na nas takole: »Fantje! Gspud havkman so rekl, de bo dež, k' prideja tku frdman črn oblak na nebu. Dejte manklne narazn in jih obletete, feldflase si pa z rumam preskrbite, de se ne boste prehladl. Premiselte le, kaj ste duma presegli svojim Francam. Če bu kdu tista prsega prelomu, ga bo rehnungs-unteroferir Nemeček v roke zvez. Al ste zastopil?« Ker nas je bilo v stotniji več fantov, ki smo nemško razumeli, se ob besedah našega dobrane narednika Š. nismo mogli vzdržati smeha. Ko je stotnik to zapazil, zadrl se je nad nami in narednikom: »Was lachen die Kerle? Das ist doch eine verfluchte Indolenz!« In kakor gorski odmev oglasil se je za njim takoj narednik: »Gspud havkman so rekl, de se ne sme smejať, kir ni Dolenec!« Da, da, to so bili stari dobri časi in ta mal prizor iz starih vojaških časov smo hoteli oteti pozabljenosti.

Občinske volitve v Mirni peči so se vršile dne 25. junija 1910. Izvoljeni so bili: za župana gosp. Josip Košak, posestnik in gostilničar v Mirni peči; za podžupana Alojzij Hude, posestnik in trgovec istotam; za svetovalce: Janez Jarc v Podborštu, Somrak Anton, Selo, Anton

Špandl, Biškova, Martin Kralj, Šentjuri, Joki Barbo, Mali Kal, Matija Saje, Veliki Kal, Franc Rozman, Gor. Globodol, vsi posestniki.

Sijajen uspeh ljubljanskega škofa. V nedeljo je bila v Poljanah na Škofjo Loko birma. Ljubljanski škof se ni omejil samo na to, da je mladini podelil zakrament sv. birne, nego je verno ljudstvo osrečil tudi z lepo pridigo. Z vso tisto gorečnostjo in prepričevalno zgovornostjo, ki ga odlikuje, je škof v svoji pridigi razpravljal o Haecklovi toriji in o Zolovih romanih. In dosegel je sijajen uspeh, dosegel je uspeh, na katerem mu od srca čestitamo. V Poljanah nimajo Haecklove teorije nobenega privrženca več in Zolovih romanov ne bo nihče več bral. Nemški prirodoslovec in francoski romanopisec sta v Poljanah prišla ob vso veljavo. In to je dosegel ljubljanski škof z eno samo svojo pridigo.

Kresovi v Loški dolini in drugod. Med bliskom, gromom in silnim nalivom so ugasnili letošnji kresovi po gričih krog Loške doline in v dolini sami, kakor se morda marsikje drugod po slovenski zemlji. Zdelo se je tisto uro, da se je veliki bog groma ta večer razsrdil nad vso domovino in nam prav namenoma pogasil visokopolajajoče plamene, ker niso bili prižgani o pravi priliki. Gotovo je hotel Perun s svojim resnim licem sam pokazati, da je treba poslušati nasvete pametnih ljudi in prižgati kresove po slovenski zemlji edinole na predvečer slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Slovenec, ali si bodeš že vendar zapomniti, da moramo častiti v prvi vrsti slovanske svetnike!! Prižigajmo vsako leto kresove izključno le na večer 4. julija!

Nesreča na železnici v Bohinjski Bistrici. Včeraj, dne 27. junija je zavozil osebni vlak št. 12 v tovarni vlak št. 82, ki je prišel iz Trsta, stal v Bohinjski Bistrici. Zgodilo se je to ob 8. jutraj. Nesreča se je zgodila, ker je bil menjalnik tira napačno postavljen, torej po krivdi železniskega osebja. Strojvodja je pač zapazil, da je menjalnik tira napačno postavljen in je svoj vlak zaviral kolikor mu je bilo mogoče, toda vsled prekratke razdalje in mokrih relsov ni bilo mogoče, se nesreči izogniti. Stroj osebnege vlaka št. 12 je s tako silo sunil v tovarni vlak od zadaj, da so se trije tovarni vozovi sesuli, štiri tovarni vozovi pa so bili deloma poškodovani. Zadnjemu vagonu, v katerega je sunil stroj osebnege vlaka, so bila odbita vsa štiri kolesa in stroj ga je vrgel na sprednja dva vozova, v katerih je bila naložena sama kava, rozine in civebe, v enem pa mineralno olje. Vse je bilo razbito in pometano navzkriž. Škoda na blagu in na vohze se ceni na 80 do 100.000 K. Na srečo ni bil nihče resno poškodovan; neki sprevodnik je padel iz svoje lope in se je nekoliko poškodoval, pa ni nič hudega. O slabem redu na kolodvoru v Bohinjski Bistrici se je že marsikaj čulo.

Poštna vest. S 30. junijem t. l. se opusti poštopiš Krmelj - Tržišče in Tržišče - St. Janž. Mesto teh poštop se pa vpelje vsakdanja enoprežna poštna vožnja Tržišče - Krmelj - St. Janž na Dolenjskem.

Celjski »Nemci« beračijo. Povo-dom nemške kresne slavnosti je dr. Zanger povzdignil svoj glas ter obupno klical na pomoč »dobre moze iz Nemečije«, ki naj bi priskočili na pomoč »teptanemu« celjskemu nemštvu. Da so celjski Nemci skromni ljudje, to je pokazal tudi dr. Zanger, ki ne zahteva nič več ko dva milijona mark! Žal, da jih dr. Zanger ne bo nikdar videl, kajti Prusi se že izjavili, da za štajerske rensate nimajo denarja.

Še umiranje se je podražilo. Občinski svet v Beljaku je napravil novo pokopališče in je pri ti priliki zvišal vse pristojbine, za mrliški ogled, za grobe, za kopanje in zasipanje grobov, za rakve itd. Poročevalce, občinskega sveta, dr. Aichelberg, je to zvišanje pristojbin utemeljeval kratko, a jedrnat. Rekel je: Ker se je vse podražilo, se mora tudi umiranje podražiti.

Koroška zrakoplovca, inženirja Heim in Zablatnik, se nista mogla dvigniti v nedeljo na Velikih Ročah pri Gorici v zrak, ker je bil močan veter. Vzletanje se bo vršilo dne 29. junija, seveda, če bo vreme ugodno.

Demonstracije proti velikim ženskim klobukom. Na borznem trgu v Trstu se je minoli teden dogodil že drugi slučaj, da je sprehajajoče občinstvo pričelo demonstrirati proti ogromnim ženskim klobukom. V soboto je zopet prišla neka elegantna vitka dama iz neke sosednje ulice na borzni trg z ogromnim, kakor kak kmetijski dežnik širokim, klobukom na glavi. Na klobuku je bila velikanska igla. Kakor hitro je občinstvo obojega spola ugledalo ta klobuk, je pričelo žvižgati in kričati. Dama ni vedela kam, ljudstvo jo je vedno bolj obkoljevalo in zahtevalo, da sname klobuk. — K areži je pri-

peljal mimo nek kočijast. Dama je skočila še gologlava v kočijo in žvižgajočim ljudem isgnila izpred oči.

Smrt v tajni. Starejšim Ljubljancem dobro znani gospod Ludovik Tisen se je v Stertzingu na Tirolskem ustrelil. Pokojnik je bil netjak slovenskega pesnika Miroslava Vilharja in eden ustanoviteljev svoječasno oblastveno razpuščenega »Južnega Sokola« v Ljubljani. Živel je sedaj — v dobrih razmerah — mnogo let na Tirolskem, po zimi zaradi svojega zdravja v Bozenu ali v Meranu, poleti pa v Stertzingu ali kje drugje. Bil je bolan na prsni in najbrž je ta bolezen nad 60 let staremu možu potisnila smrtno orožje v roko.

Elektrotradiograf »Ideal« v Ma-lčevi hiši, nasproti pošte ima od srede, dne 29. junija do petka, dne 1. julija na vspeodu krasno sliko »Življenje Mojzesa«. Slika je jako dolga, film meri 1780 m. in povsem umetniško izvedena. Vsaka predstava traja približno 2 uri. Slika je razdeljena v pet dejanj.

Ubegla prisiljenca. Dne 24. t. m. sta pobegnili od dela v Goricanah prisiljenca Mihael Thaler in Anton Fellner. Prvi je roj. 1877. v Obersbergu, drugi pa 1873. v Grieskirchenu pri Riedu.

Netopirji. Danes ponoči so si v Šolskem drevoedu skočili v lase neki delavci in svojem tovarišu sukunji popolnoma raztrgali. Pretepače je stražnik predstavil k uradu, kjer so jih zaslišali in legitimovali, potem pa izpustili na prosto.

Aretovan je bil včeraj zaradi hudodelstva nevarne grožnje 34letni delavec Jakob Polajar iz Pazina, ker je grozil svojemu polirju Ivanu Lacu, da ga bode zabolil in je faktično imel v to svrhu že pripravljena dva velika noža. Aretovanca so izročili deželnemu sodišču.

Za izvoščka se je učil včeraj popoldne v Stefanji vasi nek ljubljanski izletnik. S svojimi prijatelji je najel v mestu izvoščka, ki jih je peljal v Stefanjo vas. Ko so se ga nekoliko nalezli, sede izletnik na kozla in požene. Kot novinec v ti stroki je zavozil v nek plot, kjer je poškodoval konja in voz.

Delavska gibanja. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 62 Macedoncev in 42 Hrvatov. 14 Hrvatov je odšlo od poglavljenja Grubarjevega prekopa na Reko, 21 jih je šlo iz Kranja v Budimpešto, 10 se jih je odpeljalo na Dunaj, 8 v Tržič, 23 pa na Rakek.

Izgubljeno in najdeno. Čevljarjeva žena Antonija Pogacnikova je izgubila zastavni listek. — Pivovarnar g. Karel Stare je izgubil zlato oklopno verižico pri kateri je bil kot obesek zelenkast kamen. — Dajak Pavel Seunig je našel zlato moško verižico. — Šolski učenec Viljem Steingel je našel nikljasto ženskoouro, s srebrno verižico. — Narednikova soproga Marta Zapletanova je našla črno ročno torbico z hanjšo svoto denarja. — Realec Vladimir Šubec je izgubil zlat ščipalnik. — Učenka Marija Ditingerjeva je izgubila črno ročno torbico. — Čevljar Tomaž Gjurnin je izgubil črno usnjato denarnico z vsebino 110 K v bankovcih. — Posestnica Jedert Hvastjeva je izgubila črn dežnik. — Trgovski vajenec F. G. je izgubil nikljasto uro in srebrno verižico. — Zlatarjeva soproga Katarina Košakova je izgubila višnjevo šerpo. — Gostilničarka Neli Petschejeva je skozi okno stresla iz namiznega prta ovratnik z zlato brožo. — Poštnega sluga žena Marija Novotnyjeva je izgubila črno denarnico v kateri je imela okrog 4 K denarja. — Tesar Anton Hlebs je izgubil zapečateno kuverto z vsebino 7 K 12 v. — Delavec Franc Kozinec je našel ročno torbico. — Cecilija Rotarjeva je našla vložno knjižico »Kreditne banke« z vlogo 750 K. — Franc Podraž je našel zlat poročni prstan. — Maks Korenini je našel dežnik. — Kazimir Glavačky je našel črn dežnik. — Policijski stražnik Godicelj je našel dvokolesni voziček, katerega dobi lastnik pri magistru.

Vremensko poročilo. Včeraj se je končala dolgotrajna doba deževnih dni. Obilne padavine niso bile omejene samo na Kranjsko, ampak na vse alpske dežele sploh. Na višjih alpskih vrhovih je zapadel visok sneg, kateri tudi našemu Triglavu ni prizanesel. Včeraj popoldne pa se je skoro naenkrat izboljšalo vremensko stanje in to v vseh južnih alpskih pokrajinah. Ker se zračni pritisk hitro dviga in se pomikajo najvišji oblaki v severozapadni smeri, smemo upati, da se bo današnje lepo vreme vzdržalo tudi jutri. Ta vremenska napoved velja seveda v prvi vrsti za Kranjsko in do jutrajšnjega dneva zvečer.

Narodna obramba.

O delovanju družbe sv. Cirila in Metoda v letu 1909 se ravnokar razpošiljajo vsem podružnicam bilanco s proračunom za l. 1911. Kdor se iz-

ven podružnica zanima za plemeniti delovanje družbe, lahko dobi oboje v družbini pisarni. To je najboljše zrcalo o potrebi družbe. Nekateri so sprožili misel, naj bi se o priliki jubileja napravila nekaka razstava o družbinem delovanju ter bi se pritegnili tudi otroci družbinih zavodov. To bi bilo združeno s prevelikimi stroški. Ako je kdo med Slovenci še tako malomaren, da ne ve, kake namene ima družba in kako je delala dosedaj in dela danes, tega bi tudi vse razstave in vse žive demonstracije ne mogle ogreti za družbo. Pregleda si naj bilanco, saj družba dela z odprtimi računi.

Za Ciril - Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 724. Novomeško okrajno učiteljsko društvo (plačalo 50 K); 725. Podružnica v Toplicah; 726. Narodno ženstvo od Sv. Lovrenca po g. Mini Pernatovi (plačalo 138 K); 727. Mala družba v gost. pri Kovaču v Starem trgu (plačala 100 K); 728. dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni svetnik, Dunaj (plačal 200 K); 729. III. razred mestnega liceja (plačal 100 K); 730. Zupanstvo v Središču; 731. Podružnica Dobrunje (plačala 200 K); 732. Skupina dijakov I. drž. gimn. v Ljubljani (plačali 50 K); 733. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda Sv. Ivan poleg Trsta.

Jubilejne veselice »Družbe sv. Cirila in Metoda« se udeležijo tudi podružnica iz Štepanje vasi. Podružnica bo improvizirala kmetško ženitovanje in se pripelje na veselični prostor na kmetškem vozu s poročnim parom in ženitovanskimi gosti v narodnih nošah.

Iz Škofljice. V nedeljo popoldne se je vršila na lepo ozaljšanem vrtu vrle narodne hiše gosp. Ogorelea veselica, katero je priredila škofeljska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Vkljub slabemu vremenu so prihiteli mili gostje iz Ljubljane, med njimi pevsko društvo »Slavec«, ki je s svojim petjem zdnoto povisalo slavnostno prireditev. Zbralo se je pa tudi precejšnje število zavednih domačinov, njim na čelu domača požarna bramba, ki so vsi na vreden način proslavili ta narodni praznik. Brhke mladenke in rodoljubne gosposdične so nam stregle, prav pridno prodajale srečke za srečolov, zlasti se je pa trudil občeznani in priljubljeni čevljarji mojster Menart, da ima podružnica zabeležiti v vsakem oziru lep uspeh. Zastopnik osrednjega odbora, gosp. prof. Jug iz Ljubljane, nam je v navduševalnih besedah označil pomen in delovanje družbe. Z veliko pozornostjo so sledili domačini in vsi zbrani temu izvajanju, saj pa tudi ni čuda, da družba tako uspešno deluje, ker stoji nji na čelu tako delaven odbor. Občna želja je bila, da bi družbo vedno vodili marljivi, delavni možje, da bi ji bilo treba mladih, živlavih in gibljivih moči, ki še niso vsestransko oblozene z delom, da lahko z vso vnemo in gorečnostjo zastopajo interese naše šolske družbe. Pozno zvečer smo se razšli v nadi, da nam nudi marljivi odbor te podružnice prav kmalu tako prijaznih uric.

Oni gospodje narodni trgovci in obrtniki ki žele inserirati na načrt »Tivoli« s paviljoni, ki izide ob priliki jubilejne slavnosti Ciril - Metodove družbe v 10.000 izvodih, naj blagovole priresti svoj inserat zanesljivo v četrtek dopoldne v Blaznikovo tiskarno.

Zastave za Cirilmetodovo slavnost. Opozarjamo na inserat tukajšnje tvrdke A. & E. Skaberne, Mestni trg št. 10.

Slovenci! Slovenke!

Dne 3. julija obhaja Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 25letnico plodonosnega delovanja med Slovenci. V proslavo se priredi popoldne v Tivoljskem gozdu velika ljudska veselica, pri kateri bodo sodelovali Slovenci vseh slovenskih dežel. Naša narodna čast zahteva, da pokažemo svojo hvaležnost družbi in svojo narodno zavednost napram zunanjemu svetu z ogromno udeležbo. Veselica bo v tako ogromnem obsegu, kakršne Slovenija še ni videla ter bo nudila vsakemu raznovrstne zabave. — Vsi Slovenci in Slovenke na pobratimstvo v Ljubljani dne 3. julija. Ne pošiljajte brzojavk, temveč nabirajte jubilejne darove za družbo!

Društvena naznanila.

I. redni občni zbor »Domovince« se vrši v petek, dne 1. julija ob 6. zvečer v mestni posvetovalnici na magistratu z občinskim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Redni občni zbor akad. fer. družbe »Sava« se vrši po sklepu odbora dne 2. julija 1910 ob pol osmih zvečer »pri Rožki« v Židovski ulici. Vsi člani se pozivljejo, da se ga zanesljivo udeležijo. Dnevni red priobčimo prihodnje dni.

Jutri vsi v Hribarjev gaj! Na veliko poletno veselico, ki jo na ju-

trajni pramnik priredi »Politično in prosvetno društvo« za Krakovo in Trnovo» na otoku Hribarjevega gaja poleg kopalnice Kolesarje, opozarjamo se enkrat slavno obitstvo in ga opominjamo na izredne redkosti, ki se bodo tam videle in o katerih smo te dni pisali. Danes povdarjamo iznova, da bo za razvedrilo v vsakem oziru izvrstno preskrbljeno in da naj vsak, ki jutri sebi dobro hoče, obišče Hribarjev gaj, ta krasni košček naše slovenske zemlje, kjer si bo v svežem hladu umiril od dela in napora razdražene živce, si razvedrila ob raznih prireditvenih točkah, kakor bo posebne vrste avtomat, povodnji mož itd., ter si okrepčal telo poleg drugega tudi z ocvrtimi žabami in raki in izborni pijačico. Za poskočne in neposkočne ljudi bo ples. Vstopnina je samo 40 vin, otroci so pa prosti, če pridejo v spremstvu staršev. Zaradi povodnega moža ne smejo namreč sami na veselico.

Odbor »Československega kluba« vabi vse cenj. člane, da se prav mnogoštevilno udeležijo otvoritve razstave v Jakopičevem paviljonu v četrtek, dne 30. t. m. ob pol 12. dopoldne.

»Merkur« v Idriji. Izlet pevskega zbora slov. trgovskega društva »Merkur« v Idrijo se je odlično obnesel. Ker smo poročilo dobili za današnje število prepozno v roke, je priobčimo v četrtek.

Dež. zveza kranjskih obrtnih zadrug. Cenj. g. zastopnike obrtnih zadrug, ki se udeležijo na delnem odboru sklicanega obrtnega shoda, podpisana zveza vljudno vabi na prijateljski sestanek zastopnikov zadrug, ki se bo vršil isti dan ob pol 3. popoldne v vrtnem salonu restavracije »Novi svet« na Marije Terezije cesti. Namen tega sestanka naj bode, da se skupno pogovorimo o uspehu obrtnega shoda in da razmotiramo vprašanje glede nadaljnjega skupnega delovanja, glede organizacije, glede informacijskega tečaja itd. Ker je želeli, da se med seboj bolje spoznamo in prijateljsko pogovorimo o važnih obrtnih in zadrugnih zadevah, se pričakuje, da se vsi zastopniki obrtnih zadrug zveznemu vabilu odzovejo, zlasti se pa apelira na zastopnike ljubljanskih zadrug, da našim tovarišem z dežele pokažejo svoje simpatije in pridejo točno ob pol 3. popoldne v restavracijo »Novi svet«.

— Za načelstvo deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani: Engelbert Franchetti, načelnik.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici. V društvu uči petje dijaške pevovodja gosp. Josip Michl. Nad 60 jih je. Na koncu leta nastopijo. Nastopili so letos v soboto »pri jelenju« ter priredili lep glasbeni večer s sodelovanjem gojencev moškega učiteljskega dijaškega zbora »Pevskega in glasbenega društva« je pel 5 točk: Bendlovo »Svoji k svojim«, Lisinskega »Tam gdje stojim«, Schwabovo »Večer na morju«, Bazinovo »Križari na moru« in Klaičev »Svračanje«. — Učiteljski orkester pa je nastopil s Händlov »ouverturo k. Ifigeniji v Avlidii«, s Krečmanovo »Andante & capriccio«, s Haydnovo »Simfonijo VI. in Sokolovo »Koračnice«. Vse točke so bile izvedene prav dobro ter so kazale, kako dobro vežba svoje učence mojster Michl. Učiteljski orkester je imponiral ter žel s pevec vred obilo zaslužene pohvale. — V nedeljo pa je priredilo »Pevsko in glasb. društvo« javen nastop učencev glasbene šole. Nastopilo jih je 15 in 4 pri Čajkovskega »Andante in Scherzo« iz kvarteta op. 11. Dečki in deklice pa večji dijaši in večje deklice, stopnjevale se je dvigal program iz malega začetka do koncerta za violino. Gojenci so kazali veliko spretnost in dobro šolo. Poslušalo jih je obilo občinstva. S tema dvema nastopoma je pokazalo društvo zopet, kako lepo vrši svojo kulturno nalogo v Gorici.

Slovanski Jug.

— **Zdravniški kongres v Sofiji.** Po danes iz Krakova došlem sporočilu, vrši se prva konferenca osrednjega slovenskega zdravniškega zbora že 2. julija predpoldne. Kongres kot tak pa se prične, kakor je bilo objavljeno, dne 3. julija, oziroma s prijateljskim sestankom dne 2. julija zvečer. Radi omenjene konferenice odpotujeta predsednik slovenskega narodnega odbora dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški in vodja deželne bolnišnice dr. Gregorič že 30. junija ob 7. zjutraj iz Ljubljane. To ostalim kolegom v vednost. Da se po dolgi vožnji odpočijemo, bi bilo želeli, da se odpeljemo skupno dne 30. t. m. zjutraj. Kolegi, ki se odpeljejo šele 1. julija in ki še nimajo članske izkaznice, ki služijo kot legitimacija na srbskih železnih karte za prsto vožnjo po Bolgarskem, obrnejo naj se tekom jutrišnjega dne brezovjavno na predsednika dr. Bleiweis-Trsteniškega. Članske izkaznice in železniške karte se bodo pod njih

imenujem uslovlile v plural zagreblje železniške postaje.

— **Slovenski inlet na Cetinju?** »Cetinjski Vjestnik« piše, da se je med Slovenci v Ljubljani sprotila ideja, da bi se osnovalo večje društvo, ki bi napravilo inlet v Črno goro ob priliki jubilejnih slavnosti v proslavo petdesetletnice vladanja črnogorskega kneza Nikole. Tega izleta bi se baje udeležilo tudi pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Tako »Cetinjski Vjestnik«. Nam v Ljubljani o kakšnem takim inletu na Cetinje ni prav ničesar znanega.

— **Klerikalni obrekovalci.** Hrvatsko klerikalno društvo »Domagoj« v Zagrebu je izdalo brošuro »Fiat lux«, v kateri so napredne dijakke proglasili za nemoralne in jim očitali, da so naprednega mišljenja postali vsled obiskovanja javnih hiš in da v tem duhu vzgojujejo tudi srednješolce, ki jih zato vlačijo v hiše javnega pohujšanja. Z ozirom na te podlosti je pet naprednih dijakov v »Pokretu« imenovalo vse člane klerikalnega društva »Domagoj« navadne in nesramne klevetnike. Klerikalci so se čutili žaljene in so vložili proti petorici — Caldareviču, Novaku, Pecikoziću, Saračeviću in Wolfu tožbo radi razžaljenja časti. Obravnava na to tožbo je bila preteklo soboto. Klerikalci so nastopili dokaz resnice, ki se jim pa je popolnoma ponesrečil. Sodišče je napredne obtožence oprostilo, češ, da s tem, ker so imenovali člane »Domagoja« navadne in nesramne klevetnike, niso zagrešili prestopke razžaljenja časti. Sodišče je izreklo, da se je klerikalni dokaz resnice, da so naprednjaki nemoralni, ponesrečil, dočim je obtožencem popolnoma uspel protidokaz, da napredno naziranje ni nemoralno. Hrvatskim klerikalnim dijakom je torej sodišče samo pritislno pečat »navadnih in nesramnih klevetnikov«.

— **Slovenske prireditve v Sofiji.** (Bolgarski car in slovenske prireditve.) V Sofijski »Večerni Pošti« citamo: »Od povsem zanesljive strani smo izvedeli, da se vrne njegovo veličanstvo car v stolico 3. julija, da se udeležijo slovenskih prireditve. Car in carica se udeležita s princem Borisom in Kirilom sokolske javne telovadbe. Pri tej priliki sprejme car razne odlične ruske in druge slovenske goste. Vobče se je opazilo, da se car živo zanima za slovenske prireditve in da si je dal o vseh pripravah za slavnosti natančno poročati. Slovenskega kongresa se osebno udeležita kot častna gosta bolgarski prestolonaslednik Boris in srbski prestolonaslednik Aleksander.«

Brezplačni vožni listki po bolgarskih železnicah. Bolgarsko ministrstvo za javna dela je izdalo naredbo št. 1675., s katero dovoljuje vsem slovenskim gostom — slovenskim časnikiarjem, zdravnikom, Sokolom in pravnikom, ki se udeležijo slovenskih prireditve v Sofiji, brezplačne vožne listke od Caribrodu (prve bolgarske postaje na srbsko - bolgarski meji) do Sofiji. Vsi ti morajo imeti legitimacije od svojih društev. Te legitimacije morajo pokazati načelniku postaje, nakar dobe vožne listke. Dotičniki, ki bi hoteli iz Sofije potovati še kam drugam, dobe tudi brezplačne vožne listke po bolgarskih železnicah po posredovanju svojih predstaviteljev pri železniškem ravnatelstvu. Po poročilih bolgarskih listov je ministrstvo dovolilo te ugodnosti slovenskim gostom na izrečno željo carja Ferdinanda.

Slovenski večer v Sofiji. Po zaključanju vslovenskega časnikarskega kongresa prirede v sredo, dne 6. julija v mestnem šetališču v Sofiji »slovenski večer«, prireditve posebne vrste, kakršne še ni bilo na Bolgarskem. V šetališču bo postavljenih 7 bufetov, — kolikor slovenskih narodov bo zastopanih v Sofiji. V teh bufetih bo na razpolago jed in pijača, same specialitete, ki jih imajo posamni slovenski narodi najraje. Z jedjo in pijačo se bodo »častili« slovenski gostje in povabljeni odličnjaki. Razume se, da bo vse to brezplačno. Stregle bodo gostom najodličnejše dame iz sofijske družbe.

Zrakoplovni polet v Sofiji. Bolgarski veletržec, B. Kasarov, je najel, kakor poroča sofijska »Večerna Pošta«, znanega zrakoplovca Farmana, da pride ob času slovenskih prireditve v Sofijo in napravi par zrakoplovnih poletov. Farman je tisti zrakoplovec, ki je s svojim aeroplanom uspešno poletel iz Londona v Manchester in si s tem priboril nagrado »Daily Maila« v znesku 250.000 frankov. Paulhann je sedaj v Bukarešti a pride v Sofijo ob času vsesokolskega zleta.

Slikar Mucha v Sofiji. V soboto je prispel v Sofijo češki slikar Alfonz Mucha, ki ga je poslal, kakor smo že poročali, nek ameriški milarder v Sofijo, da napravi slike s slovenskega kongresa in iz slovenskega življenja. Njemu na čast je priredilo jugoslovansko umetniško

delstvo »Lada« slovenskega občinstva in banket.

Po slovenskem svetu.

Na češki univerzi je bil za rektorja za leto 1910—11 izvoljen prof. Jan Janošik s medicinske fakultete. Novi rektor je bil rojen leta 1856. na Moravskem, habilitiral se je l. 1884. na češki medicinski fakulteti za histologijo in embriologijo; v teh strokah je objavil celo vrsto važnih znanstvenih spisov.

Someščanje! Slovenci!

Dne 3. julija t. l. praznuje veleza-sluzna naša šolska »Družba sv. Cirila in Metoda« svoje 25-letnico.

Ta dan prispo v Ljubljano rodoljubi iz vseh pokrajin naše slovenske domovine; zastopani bodo po odposlanstvih pa tudi drugi slovanski narodi.

Glede na to, da je »Družba sv. Cirila in Metoda« v 25 letih svojega obstanka izvršila ogromno prosvetno in kulturno delo, zdi se mi, da je naša dolžnost, pokazati jej, kako vemo to njeno delovanje ceniti in kako iskreno smo jej udani.

Zato sem naročil, da se ta dan vsa mestna poslopja okrase z zastavami; od Vaše narodne zavednosti, č. someščanje, pa pričakujem, da boste sledili izgledu mestne občine.

V Ljubljani, dne 8. junija 1910.

Župan:

Ivan Hribar l. r.

Razne stvari.

* **Žensko truplo v kovčegu.** Kakor smo že poročali, so našli pred časom v komskem jezeru mrtvo žensko truplo, zaprto v kovčeg. Zdaj so v Hobokenu aretirali Porterja Charletona, soproga igralko Mary Castle Charleton, utopljene ženske. Charleton je priznal, da je umoril svojo soprogo.

* **Nemški cesar dobi Noblovo mirovno darilo.** Kakor poročajo pariški listi, je Roosevelt predlagal v Kristijani, da dobi letosnje Noblovo mirovno darilo nemški cesar. Vzrok temu je ta, da se je Viljem II. v bosanski aneksijski krizi pokazal kot vrednega tega mirovnega darila. Kaj se vse ljudje ne domišljajo?

* **Zakonska drama.** V restavracijskem gradiču na kapucinskem hribu blizu Saleburga je zabodel restavrat Weitzbauer z nožem svojo ženo ter jo težko ranil na hrbtu. Ko je bilo polno gostov na vrtni, je prihitala žena vsa v krvi na vrt. Za njo je prišel mož ter si pričel gostov dvakrat zabodel nož v prsa. Nato se je smrtnonevarno ranjen zgrudil. Že spomladi je grozil svoji ženi, da jo ustrel. Vsled tega je bil obsojen na devet mesecev ječe. Zoper to obsodbo je vložil ničnostno pritožbo. Vsled tega je bil še na prostem in je živel s svojo ženo v vednem prepiru.

* **Salomonso sodbó** je napravil neki anonimus v sporu med mestnim svetovalecem Hrabo in dunajskimi kršč. socialci. Šlo je za povrnitev sodnih stroškov v znesku 1000 kron. Gospod Hraba namreč ni hotel plačati, ker je menil, da mu ni treba plačati, ker je eventualno pripravljen, svojo stvar pred sodiščem zastopati — kršč. socialna stranka pa tudi ni hotela plačati, ker bi s tem priznala svojo že itak veliko blamažo. In tako se je našel anonimen mecen, ki je poslal po pošti Hrabi 1000 K. Tako ostane renomee kršč. socialne stranke nedotaknjen, vsaj menijo tako, Hraba pa nima stroškov.

* **Bombni atentat na magistrat.** Magistrat v Friedbergu na Hesenskem se je popolnoma razrušil vsled eksplozije bombe. Med splošno zmešnjavo je prišel nek individuum s črno krinko na obrazu v ondotno filialko državne banke, kjer je bil bančni predstojnik Meier ravno sam. Maskiranec je ustrelil na njega ter ga smrtnonevarno ranil. Napadalec se je polastil vsega denarja, katerega je mogel doseči ter se odpeljal s kolegom. Nek kolegar in avtomobilist sta zasledovala roparja ter ga konečno tudi došli. Ko so ga hoteli prijeti, se je ustrelil. Dognalo se je, da je šofer z imenom Berghain. Pri njem so našli 4700 mark in 100 cekinov. Njegov tovariš, neki Schmied, ki je povzročil eksplozijo, je streljal na ljudstvo ter smrtno ranil nekega učenca in dva kmeta. Schmieda so v

Izpred sodišča.

Kanonsko obravnave pred deželnim sodiščem.

Surov sin. Franc Pelje, čevljar v Klancu, jako surovo postopa s svojo že priletno materjo. Mati se je nekoč v svojem stanovanju razgovarjala z Marijo Cegljar in pri tem, ker ji je izginilo nekaj žganecv, v šali pripomnila, da so jih snedle miši. To pa je navzočega sina tako raztogotilo, da je jel proti materi rohneta, jo suvati v prsi tako, da je dobila starčka lahke poškodbe na hrbtu in licu, ker je z glavo priletela v zid in padla na škrinjo. Obdolženec pravi, da se je matere le s prstom dotaknil in da je nalašč sedla na škrinjo. — Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe.

Zvita betica. Franc Rogač, posestnika sin v Zgor. Lipnici, je bil pri okr. glavarstvu v Radovljici zaradi kaljenja nočnega miru obsojen enkrat na 5 in drugičkrat na 8 dni zapora. Ta 13dnevni zapor je moral nastopiti pri okrajnem sodišču v Radovljici. Predno se je na zglasil pri jetničarju, popravil je na ukaz za nastop kazni številko 13 tako, da je zbrisal enojko. Ker jetničar temu ni pravočasno prišel na sled, odsedel je namesto 13, samo 3 dni zapora. Rogač se zagovarja, da mu je to kak tovariš, s katerimi je pred nastopom kazni popival, nalašč naredil. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

Pri živih ženi se zopet poročil. Juri Gorišek, posestnik v Sevnem, se je leta 1882. v župni cerkvi na Primskovem poročil z vdovo Rozo Rantini. Pozneje se je pa izselil v Ameriko, med tem ko je žena ostala doma. Tam se je seznanil z Lucijo Hočvar iz Gorice vasi pri Ribnici ter se z njo v Pittsburghu v katoliški cerkvi sv. Stanislava poročil. Prva žena je še 5 let živela, ko je bil z drugo poročen ter je šele 6. januarja 1902 umrla. Obdolženec se zagovarja, da je drugi zakon sklenil v trdnem prepričanju, da mu je prva žena umrla. Skliceval se je na pisma umrlega Poglajena in Jožefa Jeriča, bivajočega neznanu kje v Ameriki. A ta zagovor se mu ni posrečil, ker je bil ovržen po zaslišanih pričah in raznih drugih dejstvih. Sodišče mu je priznalo za kazen 2 meseca težke ječe.

Huda ženska. Tukajšnji izvršilni organ je imel pod intervencijo opraviti rubež pri Heleni Pustavrh, delavčevi ženi v Ljubljani. Obdolženec je proti sodnemu slugi postopal jako surovo in ga psovala. Iz omarnega predala je vzela molitveno knjigo, rekoč da je nikomur ne izroči. Sodni sluga, ki je slutil, da mora biti v tej knjigi gotovo denar skrit, ji jo je hotel vzeti, a ona ga je trikrat udarila po glavi in mu izbila čepico z glave. Na to je stekla k vratom, vrgla knjigo na mostovž in zavpila proti neki ženski: »Poberi in skrij, da je ravbarji ne dobe!« Obdolženka trdi, da je to storila v razburjenosti. Obsojena je bila na 6 tednov težke ječe.

Pred tržaško poroto se je vršila v soboto razprava proti 25letnemu trgovskemu pomočniku, Lazarju Alobiču iz Hrvatske, obtoženemu zaradi teške telesne poškodbe, storjene na svoji bivši ljubici, Miroslavi Weidingerjevi iz Beljaka. Poročali smo svojedobno, kako sta se Alobič in Weidingerjeva ljubila in zopet ločila, nakar je on pričel ljubimkovati z neko lepo šiviljo, Bonifacio. Ko je Weidingerjeva za to ljubimkovanje zaznala, je šla v stanovanje Bonifacia in napravila tam velik skandal. A ravno v onem trenutku je prišel tja tudi Alobič, ter ker ga je Weidingerjeva obsula z očitjanji, ustrelil proti nji trikrat iz revolverja, ter jo nevarno ranil. Alobič je bil obsojen na štiri leta teške ječe, izgon iz Avstrije in v plačilo 1000 K poškodovani Weidingerjevi.

Med pristaniskimi delavci. Dne 6. septembra m. l. je prišlo med pristaniskimi delavci v gostilni »Alla Mora« v Trstu do prepira in tepeža. Vendar se takrat ni še nič hudega zgodilo. Naslednji dan je pa prišel delavec Anton Brežič k svojemu tovarišu Ernestu Ravniku v pristanišče, kjer je ta delal, ter ga z nožem teško poškodoval, da ni mogel 10 mesecev delati. Tržaško porotno sodišče je predvčerajšnjem obsodilo Brežiča na tri leta teške ječe, v plačilo 634 K 28 v v okrajno bolniško blagajno kot povračilo njenih izdatkov za Ravnika in le-temu 6 K dnevno za odhod zaslužka skozi deset mesecev.

Starše in brata umoril. Porotno sodišče v Oldenburgu je v torek na smrt obsodilo 22letnega tiskarakega učenca Adolfa Denkerja, ki je svoje starše in svojega brata umoril. Začetkoma rasprave je rekel morilec: »Najljubše mi je, če takoj izrečete obsodbo. Umri bi rad, da pridem k svojim ljubim staršem. Ko so ga vprašali, ali obžaluje svoje dejanje, je odgovoril: »Ne!«

Slovenci in Slovenci! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Hofrichter.

Vrata kaznilnice v Möllersdorfu so se za Hofrichterja zaprla, odprla se bodo zanj spet po dvajsetih letih; toliko časa bo trajalo zadnje dejanje Hofrichterja tragedije.

V nedeljo sta obiskali Hofrichterja njegova žena in njegova sestra v spremstvu odvjetnika dr. Pressburgerja. Sestanku, ki je bil v prisotnosti majorja-avditorja Wenzelidesa, je prisostvoval major-avditor, dalje stotnik Ertl, štabni profos in zdravnik Hofrichter je soprogi dejal, da upa na boljšo prihodnost, prosil jo je, naj sinu ničesar ne pove o činu svojega očeta. Prosil je tudi soprogo, naj ga nikar ne zapusti. Gospa Hofrichterja je obljubila, da ga pride obiskat kolikorkrat ji bo to pač mogoče.

Včeraj so Hofrichterja odpeljali v kaznilnico v Möllersdorf.

Eno dobro stran ima pa vendar Hofrichterja afera: pokazala je, kako nevdolželjiv, zastarel in okoren je sedanji vojaški kazensko-pravni red. Čisto gotovo je, da ga bodo že v doglednem času reformirali. Saj so že tekom Hofrichterja procesa morali napraviti marsikako koncesijo modernejšim načelom. Kakor smo že včeraj med brozjavimi vestmi poročali, se je cesar sam izrazil o tej stvari: »Energичno se bom zavzel za to reformo.« To so dovolj jasne besede.

Gospodarstvo.

Bojne priprave železnega kartela.

Počenjanje železnega kartela je bilo že večkrat temeljito pojasnjeno. Zdaj se ta kartel zopet pripravlja, da spravi pod svoje okrilje outsiderje — to so izven kartela se nahajajoča podjetja — ali jih pa brez pardona uniči, kar je pri veliki finančni moči železnega kartela jako lahko mogoče. V tem kartelu so namreč združene največje avstrijske in srske tovarne, kakor praška železnoindustrijska družba, češka montanska družba, alpinska montanska družba, tovarne nadvojvode Friderika itd. Posebno v železnicah jim leže tovarna Alberta Hahna v Szoaychehu, potem železne tovarne v Trystatu, Traisnu in Rokycanah. S temi tovarnami se zdaj pogaja izvršni odbor železnega kartela. Če se ne bodo do 30. t. m. sporazumeli, tedaj se bo železo v palicah za 1 krono, v posameznih relacijah še bolj znižalo. Te konference je povzročila potreba, določiti cene za tretje četrtletje. Razvtega je pa hotela Rokycanska tovarna pristopiti kartelu. Ker ima pa kartel s tvrdko Hahn, ki je še do leta 1911. v kartelu, diserenca, tedaj hoče kartel obenem tudi te difference odstraniti. Eksekutivni odbor je namreč mnenja, da je nepomembno, če se enega ali več outsiderjev sprejme v kartel, če se pa obenem ne doseže tudi s tvrdko Hahn sporazumljenje. Ali naj se difference takoj poravnajo ter s tem zajamči obstoj kartela do 1. 1917. — ali naj se pa takoj začne s konkurenčnim bojem. Znižanje cen za 1 krono, oziroma v posameznih relacijah še več, bi bilo zelo občutno za tovarne, ki ne delajo z nizkimi produkcijskimi stroški, in bi najbrže v doglednem času ustvarilo popolnoma novo situacijo. Tvrdka Hahn se brani sporazumljenja, od katerega je odvisno tudi, ali bo kartel sprejel v svoje omrežje omenjena tri izven kartela stoječa podjetja. Če se torej do 30. junija ne bodo sporazumeli, tedaj se začne neizprosni boj. Iz teh dejstev je popolnoma jasno razvidno, kakšnih sredstev se poslužuje ta kartel v doseg svojih namenov. Da more kartel popolnoma obvladati notranji trg za železo, hoče ceno železu za 1 krono, v posameznih relacijah še za več znižati. S tem hoče predvsem tvrdko Hahn prisiliti, da kapitulira, ostale, izven kartela se nahajajoče tvrdke pa, da se slepo udajo kartelovi diktaturi. Če se te tvrdke ne udajo, če se upajo iti v boj s karteliranimi podjetji, tedaj bo začel kartel brezobzirni boj, v katerem bo tudi nedvomno zmagal. In brezmejna bi postala diktatura cen od strani kartela, katero čutijo vedno bolj in bolj vse druge železo predelajoče industrije in obrti, pod katero boji celokupno narodno gospodarstvo. Kakor hitro bo kartel premagal zunanja nasprotstva, tedaj bo nedvomno zopet zvišal ceno železu.

Železo je takorekoč vsakdanji kruh skoraj vseh industrij in obrti. In tako naj samo en kartel odločilno vpliva na vse te industrije, obrti, da, na celo narodno gospodarstvo? Kartel naj dobi v roke še železnice, pa bodo nastopile tudi pri nas v Avstriji ameriške razmere.

Zakaj vendar vlada s krepko roko ne poseže v te naravnost škandalozne razmere, ki ovirajo razvoj celega našega narodnega gospodarstva? Seveda so pri tem interesirane razne visoke glave, ki se vesele visokih dividend in tantiem. Zakaj molče ravno v tem trenutku ravno tisti ljudski zastopniki, ki imajo sicer vedno na jeziku interese nižjih slo-

jev? Niti vlada, niti takševani delavski zastopniki se ne upajo nastopiti, ker ima tu pač besedo vsemogočni kapital.

Prvo ljubljansko uradniko gospodarsko društvo je imelo sinoči pri »Novem svetu« svoj XXII. redni občni zbor. Zborovanje je bilo mestoma zelo živo in je trajalo od 8. zvečer do 2. ponoči. — Predsednik ofic. Rostan otvoril zborovanje, prečita brzojavko novomeškega odseka in revizorja Reicherja, pozdravi navzoče, zlasti dame, ravnatelj Rožmana in dr. Žerjav. — Ravnatelj »Zveze slovenskih zadrug«, gospod Rožman, naglašal potrebo, po samopomoči ter želi društvu najboljšega uspeha. — Društveni tajnik ofic. Bradška poroča o delovanju načelnstva ter poda gospodarsveno poročilo, iz katerega povzamemo sledeče: Uradniško gospodarsko društvo, ki je lansko leto prestopilo od celjske »Zadrugne zveze« k »Zvezi slov. zadrug«, je v preteklem letu prav lepo napredovalo. Izkazuje tako ugodno bilanco, kakoršne še ni izkazalo 16 let. Dočim se je l. 1906 komaš se krila izguba z dobičkom, izkazuje letošnja bilanca čistih 2128 K 64 v. Pri tem pa je treba upoštevati tudi to, da se je stavilo l. 1906 blago v bilanco v nadprodajni vrednosti, je letošnja bilanca sestavljena popolnoma v smislu trgovskih pravil. Iz bilance je izginilo tudi 1479 K 94 v neizterljivih dolgov. Društvo napreduje tudi po številu članov. L. 1908 je pristopilo 92, letošnje prvo polletje pa že 97 članov. Radi tega se je seveda tudi prodaja blaga zelo povzdignila. — Ko poda dr. Žerjav na nekatera vprašanja dr. Kermavnerja potrebna pojasnila, se gospodarsveno poročilo za l. 1909 odobri. — V imenu nadzorstvenega sveta poroča višji ofic. južne železnice, g. Svetek ter predlaga, da se podeli absolutorij, kar se tudi sprejme. — Kot četrta točka dnevnega reda je bila prememba pravil. Tu pa se je voz ustavil in ni hotel nikamor naprej. Ker je društvo sklenilo, da začne ustanavljati podružnice povsod, kjer so potrebne, in jo je faktično v Novem mestu že ustanovilo, predlaga načelnstvo, da se v svrhu večjega in lažjega kredita zviša jamstvo za štirikratne deleže. O tem predlogu se je razvila dolgotrajna debata, v katero so posegli dr. Kermavner, dr. Žerjav, dr. Marn, prof. Reiser, gozdarski svetnik Puttick, kontrolor Vesel, H. Zirkelbach, I. Skalar, ofic. Bekš in ofic. Bradška. Dr. Marn, zlasti pa dr. Žerjav temeljito pojasnjuje potrebo po zvišanju, dočim dr. Kermavner, prof. Reiser in svetnik Puttick odločno pobijajo predlog načelnstva. Dr. Žerjav predlaga končno, da se zvišajo deleži, ako bi predlog načelnstva ne prodl. Pri glasovanju sta bila oba predloga odklonjena. Nadaljni predlog načelnstva, da smejo člani glasovati tudi s pooblastili, se na predlog obč. svetnika Mayerja odkloni. Predlog, da se načelnstvo pooblasti ustanavljati podružnice, se odkloni, sprejme pa se predlog, da odločajo o ustanavljanju podružnic občni zbori z dvotretjinsko večino. S tem je bilo razpravljanje o premembah pravil končano. — Za izkoriščanje kredita, katerega vzemo zadrugniki, se določi 6 % mera. — Razpoložljivi zadrugni denar se naloži na konto korent pri »Zvezi slov. zadrug«. — Število amortizacijskih obrovov pri dovolitvi kredita se določi na 20, v izrednih slučajih na 25 obrovov. — Na to se preide k volitvam. V načelnstvo so bili izvoljeni sledeči gospodje: tržni nadzornik Ribnikar, dr. Orel, Bernik in Bradška. Radi enakega števila glasov med Rostanom in prof. Reiserjem odloči žreb za zadnjega. Za namestnika pa sta bila izvoljena dr. Marn in Završan. V nadzorstvo so bili izvoljeni: prof. Tominec, Štamcar, Lilleg, Matian, Gerstenmayer, Petrič in Kittag; za namestnika: Gruber in Sircelj. — Med slučajnostmi se odobri ustanovitev novomeške podružnice. Nadalje se tudi izrecno določi, da prevzema garancije za po načelnstvu ozir. skupno z nadzorstvom podpisane menice celokupna zadruga. Po razdelitvi dobička in sicer: remuneracija uslužbencem 700 K, dividenda od neodpovedanega deleža 400 K in v rezervni sklad 1018 K 64 v, zaključil predsednik občni zbor.

— O Argentini. Pred zbranim številom interesentov je preteklo soboto predaval v »Mestnem domu« ravnatelj, L. Perutz, o pomenu Argentini za naš eksport. Predavatelj ima jako bogate izkušnje, ki si jih je nabral na svojem potovanju, zato pa je bilo njegovo predavanje zanimivo za vsakega, podučno pa zlasti za trgovske in obrtne kroge. Kakor v prejšnjem stoletju Zedinjene države severoameriške, tako se danes dviga v gospodarskem pogledu republika Argentina. V preteklem letu je postavila Argentina za 1150 milijonov frankov poljskih izdelkov na svetovni trg. Razven tega izvažajo ogromne množine lesa, vina, sladkorja, bombaža, tobaka itd. Razume se,

da rabi Argentina pri tem ogromno množico strojev, ki jih uvaža iz Evrope. Njena živinoreja stoji na vrhuncu. Največ mesa se izvažajo na Anglijo. Živinski izvoz je znašal v preteklem letu 500 milijonov frankov. Polagoma se razvija tudi pivovarska obrt, ki vedno bolj izpodriva drugo pijačo. V Argentini se ne prestanto grade železnice, ki so večinoma v privatnih, angleških rokah. Med njenimi mesti in Evropo vozijo parniki 42 pomorskih družb. Vse to daje evropskim podjetnikom ogromnega zaslužka, le žal, da so Avstrijci povsod zadnji. Vse stroje, vse železje, sploh vse, kar se uvaža v Argentini, se uvaža iz drugih držav, zlasti iz Anglije, Nemčije in Francije. — Predavatelj poziva interese, naj se na licu mesta prepričajo, kako hvaleno polje bi lahko dobili za svoje produkte. — Po predavanju prečita svetnik trgovske in obrtne zbornice, K. Pammer, resolucijo, v kateri se poziva vlada, da čim prej sklene trgovinsko pogodbo z Argentino in da dovoli proti primerni koncesiji uvoz oziroma izvoz živine in mesa. V svrhu hitrejših vožnje med Argentino in Avstrijo naj se čim prej reši subvencijska pogodba z Avstro-Amerikano.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministrski svet je odklonil slovenske zahteve.

Dunaj, 28. junija. Danes dopoldne ob pol 10. sta ministrski predsednik baron Bienenrth in naučni minister grof Stürgkh sprejela predsednike obeh jugoslovanskih klubov dr. Ploja in dr. Šusteršiča, da jim dasta odgovor na jugoslovanske vseučiliške zahteve. Konferenca je trajala pol ure. Baron Bienenrth jima je prečital sklep večerajšnjega ministrskega sveta glede jugoslovanskih vseučiliških zahtev. Ta sklep kulminira v točki, da vlada ne more dovoliti, da bi se z vprašanjem italijanske pravne fakultete sedaj spravljale v zveze druge nemške ali neitalijanske vseučiliške zadeve. Vlada je torej a limine odklonila vse tri jugoslovanske zahteve: reciprociteto zagrebškega vseučilišča, ustanovitve docentur v Pragi in Krakovu in obvezno izjavo glede slovenske univerze v Ljubljani.

Ko je Bienenrth prečital sklep ministrskega sveta, je še pripomnil, da je vlada pripravljena vzeti v pretres jugoslovanske vseučiliške zahteve, toda šele potem, ko bi definitivno rešeno vprašanje italijanske pravne fakultete. Ministrski predsednik in naučni minister sta skušala dr. Ploja in dr. Šusteršiča prepričati, naj bi na ostale jugoslovanske poslanke pomirjevalno vplivala in jih pridobila za to, da bi v svojem interesu pristopili rešitvi italijanskega vseučiliškega vprašanja, češ da je z definitivno rešitvijo tega vprašanja pridobil ugodnejši teren za nemške in neitalijanske vseučiliške zahteve. Poslanca dr. Ploja in dr. Šusteršič sta na Bienenrthova izvajanja molčala. Ko jih je vprašal, kaj imata na njegove besede pripomniti, sta kratko odgovorila: »Jemljeva to vladno izjavo na znanje.« Na to sta pozdravila in zapustila dvorano.

Začetek slovenske obstrukcije.

Dunaj, 28. junija. Čim se je izvedelo v poslanskih krogih za vladni odgovor glede jugoslovanskih univerzitetnih zahtev, se je takoj vedelo, da bodo Slovenci na to reagirali z obstrukcijo. In res so Slovenci pričeli takoj z obstrukcijo v proračunskem odseku. Prvi bo imel obstrukcijski govor Gostinčar.

Jugoslovanska obstrukcija.

Dunaj, 28. junija. V proračunskem odseku je Gostinčar predložil o italijanski fakulteti obstrukcijo. Govoril je od začetka seje do 3/2. Tedaj je začel posl. Choe razsajati, da je bila doslej vedno navada, pretrgati polodne odsekov sejo, da morejo poslanci obedovati, in je predsednika Chiarija prijel, zakaj tega danes ne stori. Ploja in Hrasky sta prigrabljala Chiarija, naj pretrga sejo. Nastal je hrup. Končno je predsednik prekinil sejo za pol ure. Seja bo trajala do polnoči.

Poraz vlade.

Dunaj, 28. junija. V socialno-političnem odseku je bila danes vlada poražena. Opozicija je zmagala z enim glasom večine. Glasoval je namreč z opozicijo poljski poslanec Kolischer. Odsek za premembo poslovnika ni bil sklepčen.

Vlada in jugoslovanske vseučiliške zahteve.

Dunaj, 28. junija. Vlada je v svoji današnji konferenci z dr. Plojem in dr. Šusteršičem izdala gostobeseden komuni, s katerim zabuzbana, da je vse jugoslovanske zahteve odklonila in v katerem pripoveduje, da Jugoslavlani sploh nimajo nobene pravice, zahtevati kako

kompensacije za to, da dobe Italijani svoje pravno fakulteto.

Gospodarska zbornica.

Dunaj, 28. junija. V gospodski zbornici se je danes vnela velika proračunska debata. Grabmayer je vladni povedal nekaj bridkih resnic, zlasti, da ima same negativne uspehe.

Obojeni ubijalec.

Trst, 28. junija. Porotno sodišče je obsodilo na devet let teške in postrežne ječe 33letnega Franca Gražarja, oženjenega zidarja iz Smlednika na Kranjskem, ki je dne 29. marca zaklal svojo prejšnjo ljubimko, Marijo Petelin, s katero je imel osem let znanje in že dva otroka.

Konec albanske vstaje. Iso Boljetinae pobegnil v Črno goro.

Cetinje, 28. junija. Turška armada je razbila vse albanske vstaške voje. Da je albanske vstaje konec, dokazuje predvsem to, da je najglasovitejši izmed albanskih vstaških vojsk vodil, Iso Boljetinae, pobegnil na črnogorsko ozemlje. Z njim je prišlo še 13 drugih upornikov, med njimi vsi njegovi sinovi. Črnogorske oblasti so Albance prijele ter jih odpravile v Andrijevo. Po naredbi cetinjske vlade so Boljetinae in njegove tovariše transportirali od tu v Nikšić.

Cetinje 28. junija. Širijo se vesti, da bo turška vlada zahtevala od Črne gore izročitev albanskih beguncev. Po informacijah na kompetentnem mestu doslej turški poslanik še ni stavil take zahteve.

Španska in Vatikan.

Madrid, 28. junija. Na protest španskih škofov zoper vladno naredbo, ki priznava tudi nekatoliškim cerkvam po načelu tolerance porabo znamenj in razglasov na svojih cerkvah, je ministrstvo jako energično odgovorilo, da odklanja protest, ker pri tolmačenju ustavnih določb ne pride konkordat prav nič v poštev.

Bratje!

Približujemo se velikemu sokolskemu prazniku, vseslovanskemu sokolskemu zletu v Sofiji. Vse slovenske sokolke zveze slovenske sokolske zveze lezbo. Čehi postavijo na telovadišče 100 izbranih telovadcev, hrvatskih »Sokolov« pa se udeleži zleta nad 400; dolžnost naša je, da se tudi mi slovenski »Sokol« bratskemu povabilu bolgarskih »Junakov« odzovemo v čim največjem številu. Osebito za nas Slovence je ta zlet velepomemben, saj smo že željno pričakovali prilike, seznaniti se z našimi južnimi brati Srbi in Bolgari.

Opetovano danes naznanjamo vsem udeležnikom zleta znižane vozne cene do Sofije, in sicer stane vožnja od Beograda do Caribroda (bolgarska meja) tja in nazaj

I. razred frankov 19.05
II. » » 13.85
III. » » 8.65
od Caribroda do Sofije s povratkom pa:

I. razred frankov 4.40
II. » » 3.20
III. » » 2. —

Vsem izletnikom, kateri si nameravajo pri tej ugodni priliki ogledati Carigrad, naznanjamo, da je ravnateljstvo orisantske železnice v Carigradu naši prošnji ugodilo, ter dovolilo izdaten popust po turških progah, in sicer bode stala vožnja od Mustafa - Paše (bolgarsko - turška meja) tja in nazaj:

I. razred frankov 48.60
II. » » 33.45
III. » » 21.30

samo tja pa, kar velja za one izletnike, kateri nameravajo potovanje nadaljevati bodisi po Sredozemskem morju v Trst, ali pa po Črnem morju v Odeso:

I. razred frankov 27. —
II. » » 18.60
III. » » 11.85

Od Sofije do turške meje znižane so vozne cene za 50%.

Ker prihajajo od večih strani na zvezno predsedstvo vprašanja, da-li se tudi Slovenci nesokoli zamorejo udeležiti tega zleta, naznanjamo, da se poslanstvu slovenskega »Sokolstva« vsakdo lahko priklupi. Prosimo samo, da se nam udeležbo poprej naznani, to pa vsled tega, da nam bo omogočeno, naročiti prenočišča v Sofiji, kakor tudi v Belgradu, kjer prekinemo vožnjo za en dan in kjer pridemo srbski »Sokol« na čast gostom javno in tekmovalno telovadbo. Iz Beograda se popeljemo skupno s srbskimi in hrvatskimi »Sokol« v Sofijo.

Slovenski »Sokol« odpotujemo pod vodstvom Zveznega staroste, dr. Ivana Oražna, dne 6. julija iz Ljubljane, in sicer v civilni opravi, sokolski krog naj si vzame vsakdo seboj v kovčegu. Ura odhoda se naznani naknadno po časopisih, takoj, ko prejmemo iz Zagreba obvestilo, kdaj da se odpeljejo hrvatski »Sokol« sestričkov sli, 19et.

katerim se nameravamo v Zagrebu pridružiti.

Omenimo naj še, da nam bo »Hrv. Sokolski Savez« odstopil legitimacije po 2 K na podlagi katerih se bodo dobili vožni listi za progo od Zagreba do Beograda po polovični ceni. Te legitimacije bodo udeležnikom na razpolago počeni od 30. junija naprej pri predsedstvu »Slovenske Sokolske Zveze«.

Vse one udeležnike, kateri nameravajo nadaljevati svoje potovanje do Carigrada, ponovno opozarjamo, da si preskrbe od okrajnega glavarstva potne liste, ljubljanski udeležniki jih dobe na mestnem magistratu. Te potne liste mora vsakdo pustiti pred odhodom v Carigrad, potrditi pri turškem konzulatu v Sofiji.

Prosimo tudi, da nam vsakdo, ki namerava posetiti Carigrad, to čim prej naznani, da se bo zamoglo konstatirati število udeležnikov, kajti navedene znižane vozne cene po turški progi so veljavne le tedaj, ako se priklapi vsaj 20 izletnikov.

Morebitna nadaljna pojasnila daje radevolje posameznikom podpisano predsedstvo.

Na zdar!

Predsedstvo »Slovenske Sokolske Zveze.«

* * *

Po povsem zanesljivih vesteh, ki smo jih dobili iz Sofije, je dovolila bolgarska vlada vsem slovenskim gostom, torej tudi Sokolom brezplačno vožnjo iz Caribroda (prva bolgarska postaja na srbsko-bolgarski meji) do Sofije. Slovenski gostje, ki žele iz Sofije potovati še kam drugam na Bolgarskem, dobe po posredovanju svojih predstaviteljev brezplačno vozne listke pri železniškem ravnateljstvu. Uredništvo.

Poslano. *)

Že v 97. št. »Slov. Naroda« smo opisali, kako se vede naša poštna opravilnica v službi, kako zanemarljivo svoj posel ter kriči nad strankami, da se priprosti ljudje ne upajo več na pošto. Te razmere se od tistega časa niso prav nič zboljšale, temveč celo poslabšale. Ako je treba n. pr. kako priporočeno pismo, nakaznico, povzetje itd. podpisati, stranka tega ne sme sama storiti, ker je upraviteljica noče poznati. Podpisovati smejo le Bregar, Lobe ali Borštnik. Kaj pa potem, če enega od teh slučajno ni doma? Pritožili smo se že na c. kr. pošto ravnateljstvo, pa brez uspeha. Apeliramo še enkrat na kompetentne oblasti, naj napravijo na naši pošti red ali pa naj nadomeste sedanjo pošto upraviteljico z zmogljivejšo.

Krka, dne 21. junija 1910.

Več Krčev.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Poslano.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporena duševnega dela je upravnec neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošlaja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov prašek, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 29

Najzanesljivejše varstvo

proti nevarnim poletnim driskam bi morala poznati vsaka mati, ki se boji za življenje svojega ljubljence. Ob prehrani s »Kufek« spajo motenja prebave k redkostim. »Kufek« ima največjo redilno moč ter dela otroke zdrave, krepke in odporne proti mnogim otroškim boleznim.

Priporočamo našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 28. junija 1910.

Termin.

Pšenica za oktober 1910. . . za 50 kg 9.46
R2 za oktober 1910 . . . za 50 kg 6.93
Koruzna za julij 1910 . . . za 50 kg 5.32
Oves za oktober 1910 . . . za 50 kg 7.22

Efektiv.

Mirneje.

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 25. junija: Marija Zajc, delavka, 60 let, Radeckega cesta 11. Ivan Aljancič, kočarčin sin, 2 meseca, Strelška ulica 15.

Dne 26. junija: Urban Ušeničnik, c. kr. poštni poduradnik in občinski svetnik, 55 let, Dunajska cesta 6. — Ivan Godec, delavec, 82 let, Radeckega cesta 11.

V osebnih bolnicah:

Dne 22. junija: Konrad Rozman, c. kr. davčni upravitelj, 42 let. — Ivan Kastelic, pošt. uradnik, 19let.

Proti prahom, luskam in izpadanju las deluje najboljša priprava **Tanno-chinin tinktura za lase**

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje
luskice in preprečuje izpadanje las.
i steklenica s navodoma i kreme.
Raspoložljiva se s obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil., medicinal. vin, specializiranih
teht, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Restjeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu.

Želodčni liker

je najboljša krepiča želodca!

Blizu in daleč
Vse ga pozná,
Kdor ga imá,
Ima zdravje domá!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetska kakovost " 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji tlačni tlak 736.0 mm

(jun)	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Tempera- tura v °C	Vetovi	Nebo
27.	2. pop.	731.6	16.3	sl. vzjvzh.	pol oblač.
	9. zv.	734.5	15.4	sl. sever	del. oblač.
28.	7. zj.	738.3	12.2	sl. jvzh.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 14.5°,
norm. 18.9°. Padavina v 24 urah 4.3 mm.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob boleznih
in smrti mojega nepozabnega soproga,
gospoda

Konrada Rozmana

c. kr. davčnega upravitelja v Mokronogu
izrekam tem potom najtoplejšo za-
hvalo. Posebno pa se še zahvaljujem
prebogi, gg. dvornemu svetniku A.
Klementu in finančnemu nadzorniku
F. Avianu ter ostalim gg. uradnikom
finančnih oblasti in davčnih uradov,
osebno njegovim gg. kolegom dav-
čnega urada v Mokronogu, kakor tudi
vsem prijateljem in znanem za spre-
stvo k večnemu počitku, gg. pevcem
slav. Glasbene Matice za ganljivo in
tolajsko petje ter darovalcem vencev.
Zahvaljujem pa se tudi č. u. usmiljenim
sestram za ljudomilno oskrbovanje bla-
goga pokojnika. 2220

Josipina Rozman.

Stalne

krajevne zastopnike

s stalno mesečno plačo 100 K poleg
provizije sprejme velik avstrijski ban-
čni zavod za prodajo zakonito do-
voljenih srečk na mesečno odplačilo.

Ponudbe pod „Sreča“ na uprav-
ništvu »Slov. Naroda«. 2224

Gostilničarski in kavarniški
valenci

se sprejmejo v učenje.

Učna doba praviloma samo dve leti.
Pojasnila daje gostilničarska
zadruga v Ljubljani, Gračičeva 7.

Brivnica

dobro idoča, ki nudi sigurno eksistenco,
se radi rodbinskih razmer takoj preda.
Natančnejša pojasnila daje upravnništvo
»Slov. Naroda«. 2231

Združeni čevljarji v Ljubljani
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Vabilo

redni občni zbor

za upravno leto 1909

ki bo

v vrtnem salonu pri Novem svetu,

Marije Terezije cesta,

3. julija 1910 ob 8. zjutraj.

Dnevni red:

1. Nagovor in poročilo načelnika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zбора.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Potrjevanje letnega računa.
6. Sprejem novih članov.
7. Dopolnilne volitve načelnstva.
8. Volitev nadzorstva.
9. Volitev zaupnikov.
10. Pomen združništva.
11. Razgovor o čistem dobičku.
12. Raznoterosti.

2233

V Ljubljani, 25. junija 1910.

Združeni čevljarji.

Dobrodoči

hotel, restavracija in kavarna

v Ljubljani, blizu kolodvora
se odda s 1. avgustom pod
ugodnimi pogoji v najem.

Naslov za pojasnila pove upravn.
»Slov. Naroda«. 2228

Prodaja se po ugodni ceni iz zapu-
ščine umrlega g. Jos. Hranika, stavbika
na Bledu

1 par težkih konj

po 7 let starih,

konjska oprava, kočija,
vozovi in sani, stavbni
materijal, orodje,
opekarna, barake itd.

Pojasnila daje J. Pretnar in
D. Ropa, trgovca na Bledu. 2230

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27
v bližini kolodvora.

Lepe zračne sobe.

Priznana fina kuhinja.

Izborne pijače.

Nizke cene.

Lepi restavracijski prostori in povsem
na novo urejeni 1913

velik senčnat vrt.

Vsako sredo pri ugodnem vremenu
velik koncert!

Prodaja različnih vrst hlobov, riževcev in 350 komadov stoječih dreves v Kamniku.

Meščanska korporacija v Kamniku

proda dražbenim potom na lesnem skladišču v Stahovici pri Kamniku
slednje vrste lesa:

17 skladov 4 m dolgih smrekovih in jelovih hlobov, približno

skupaj 5190 komadov v meri 2000 m³;

2 sklada riževcev za trame, po 5, 6, 7 in 8 m dolgih, približno

skupaj 1100 komadov v meri 200 m³; nekoliko m³ mecesnovih hlobov po 4 m

in cela drevesa;

1 sklad javorjevih in jesenovih 4 m dolgih hlobov skupaj:

86 komadov v meri 1950 m³.

Potem v gozdu „Zamazicu“ poleg mesta Kamnik, torej lahko in

kratko spravilo,

350 komadov stojećih lepih in močnih dreves od 20 do 60 cm

prsne mere in sicer:

75 komadov smrek 73 komadov borovcev

174 » jelk 28 » hrastov.

Prodalo se bo ponudbenim potom, in je ponudbe vlagati s 5% vadijem

do 15. julija t. l. pri meščanski korporaciji v Kamniku. 2226

Skladi se bodo prodali posamezno, eventualno skupno.

Stoječa drevesa v Zamazicu bodo posekali korporacijski drvarji; od-
padki od teh dreves ostanejo last korporacije. Ta drevesa se morajo do konca

svečana 1911 iz gozda spraviti.

Odbor ni vezan najvišjo ponudbo sprejeti, temveč si pridržuje prosto

roko pri oddaji.

Natančnejša pojasnila v korporacijski pisarni v Kamniku.

Odbor.

Dr. Emil Stare

naznanja, da je otvoril

svojo odvetniško pisarno
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.

2223

Sprejem takoj v stalno delo 2 dobra

čevlarska pomočnika

Plača od kosa ali na teden. Andrej
Klavara, Bevoce, Primorska. 2205

Ženitna ponudba.

Vdovec srednje starosti, ki ima
več tisoč kron premoženja in dve hiši
v mestu na Kranjskem, se želi poročiti
s samskim dekletom ali vdovo od 25
let starosti naprej. Družino ima vso
odraslo. — Več pove upravnništvo
»Slovenskega Naroda«. 2225

Dr. Derganc

odpotuje 1. julija 1910.
za štiri tedne.

Ceniki s koledarjem zastoj
in poštne prosti. 1045

Pozor!

Kdor želi imeti
dobro uro, naj
zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so naj-
bolj trpežne in
natančne, določ se
pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani.
Delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Union“ v Bielefeldu in Genovi.
Uhani, prstani, briljanti.
Svetovno znano najfinišje blago
po najnižjih cenah.

Specijalno in zlozlozno zmožnega trgovskega sotrudnika

sprejme takoj ozir. čez 6 tednov
tvrdka Anton Ditrch v Postojni
2229

Več hiš z gostilnam je na prodaj.

2215

Jšče se kompanjon

ali pa se proda obrt, ki nosi najmanj
30% dobička.

Več posestev na Štajerskem

se proda po ugodnih cenah.
Poizve se v prometni pisarni Pete
Matelič, Škofja ulica 10. Telefon 155.

Likvidacijski odbor

I. dolenskega Narodnega doma v Rudolfovem
je v svoji seji dne 23. junija 1910
izbral sledečih 20 v plačilo zapadlih
delnic:

	fol.	59	pag.	37
1.	»	154	»	135
2.	»	194	»	175
3.	»	100	»	74
4.	»	64	»	42
5.	»	81	»	56
6.	»	129	»	114
7.	»	117	»	103
8.	»	112	»	98
9.	»	72	»	47
10.	»	24	»	9
11.	»	51	»	29
12.	»	136	»	118
13.	»	27	»	12
14.	»	87	»	62
15.	»	12	»	6
16.	»	6	»	4
17.	»	1	»	1
18.	»	106	»	89
19.	»	90	»	66.
20.				

Za likvidacijski odbor
dr. Albin Poznik.

Razglas.

Posojilnica v Črnomlju

jemlje od 1. julija 1910 naprej

od posojil na vknjižbo po 5% in 5½%, od posojil na osebni kredit po 6% obresti.

Hranilnim vlogam daje vedno **4½%** obresti

in plačuje rentni davek iz svojega, nevzdignjene obresti pa pripisuje
koncem vsakega leta h glavnici.

V Črnomlju, dne 24. junija 1910.

Načelstvo.

2221

Naznanilo!

Domača industrija pletenja na stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta 44.

tem potom p. n. občinstvu vljudno naznanja, da je

preselila svojo prodajalno in delavnico

v novourejene prestore Sodna ulica št. 3.

Obenem se priporoča cenj. občinstvu in čaštitim damam, da tudi zanaprej osta-
nejo zvesti odjemalci. — Izdelovale se bodo tudi nadalje v večji množini
vsakovrstne nogavice, rokavice, jopice in druge različne pletenine,
podpleta stare nogavice itd. iz najboljšega in najfinišjega blaga.

Postrežba točna in cene nizke. 2227

2218

Blago za zastave po izredno znižanih cenah

priporoča

manufakturna tvrdka

A. & E. Skabernè

Mestni trg št. 10.

Tovarniška zaloga Ciril - Metodovega platna.

Po svetu.

* **Proti gostilnam.** V Chicago je sklenilo štiristo takovanih katoliških društev, da se pridruži boju zoper gostilne. Člani imenovane organizacije so tudi sklenili, da bodo odlej naproja do volitev, vsako jutro po ulicah molili, da tako pripravijo Boga za to, da bode pomanjšal število salonov v Chicagu. Oni so prepričani, da bode to najbolj pomagalo, da se bode število pijancev kmalu pomanjšalo.

* **Devetdesettisoč dolarjev** v devetdesetih dneh. 19letni Frank Miller, slušatelj newyorškega vseučilišča je zapravil v 90 dneh 90.000 dolarjev. Ko je bil še otrok, mu je njegov stari oče ostavil premoženje v znesku 90.000 dolarjev. Pred letom dni se mu je posrečilo pridobiti svojega strica Milford Dreyfusa iz Pine Bluff, Ark., ki je njegov varuh za to, da je denar naložil v banko na dijakovo ime. Takoj, ko se je to zgodilo, se je pričelo divje življenje za neizkušena mladeniča in šoferji newyorških avtomobilov so prav izvrstno živeli. Ko je končno zapravil vse, kar je imel, in ko so ga njegovi novi prijatelji ostavili, se je odpravil nazaj v Arkansas. Takoj drugi dan potem, ko je prišel v Kansas City, je ponaredil in izdal ničvredno nakaznico za 50 dol. Vsled tega so ga aretirali in zaprli.

* **»Odkritelj«** severnega tečaja Rob. Peary. Kakor svetovnoznameniti Cook, tako je tudi Peary varal svet s svojimi bajkami o odkritju severnega tečaja. Za to govore vse okoliščine. Nedavno se je bavil zborniški odsek za mornarične zadeve v Washingtonu s Pearyjevim »odkritjem«. Predlagalo se je namreč, da se da Pearyju za njegovo »zaslugo« nagrada v obliki pokojnine. Imerovani odsek je zahteval, da se Peary pozove, naj doprinese potrebne dokaze o svojem odkritju. Odseku pa se je v veliko začudenje naznanilo, da se Peary brani vpsolati potrebne dokaze, tako, da je zopet vsakdo pričel dvomiti o resničnosti Pearyjevih zaglavljanj glede odkritja severnega tečaja. Profesor Garmett od geološkega urada, ki je tudi član one komisije, ki je uradoma naznanila, da je bil Peary na severnem tečaju, je zbornišnemu odseku naznanil, da svojih dokazov ne more doposlati. Peary bi rad postal admiral ameriške mornarice.

* **Zadruga stopenj.** Leta 1907. je bila na Nižje-Avstrijskem ustanovljena zadruga slepih krčmarjev in košarjev. Za nakup sirovine je zadruga dobila podporo 500 K. Danes stoji zadruga 49 zadrugarinov z 30 deleži, ki znašajo po 50 K. Na račun deležev je vplačano 3717 K. Do konca leta 1907 je zadruga izdelala za 21.000 K raznega blaga, kar je za stopenje gotovo lep uspeh. Iz vsega poslovanja se vidi, da imajo člani mnogo smisla za zadrugo delo.

* **Kaj se je zgodilo z nekdanjimi voditelji Burov?** »Prezident Krüger leži na pokopališču v Pretoriji. Jakob Steyn, zadnji predsednik Oranije — republike živi s svojo ženo na svojem posestvu blizu Bloemfontaina. Kristijan Dewet je postal poljedelski minister v sedanji koloniji Oranje in je zelo bogat. Govori se, da je vplnil neko angleško vojno blaginjo, zakopal denar, katerega so si razdelili takratni voditelji. Piet Cronje, slavni junak, zmagovalci pri Magersfonteinu, se je pustil po končani vojni najeti od Barnuma, s katerim je potoval po svetu in vpričarjal v njegovem cirkusu boje med Angleži in Buri. Tako nizko ni padel noben med burskimi voditelji, niti navadnih Burov ni mogel za drag denar pridobiti Barnum. Louis Botha in Jan Smuts pa sedita v transvalskem ministstvu, prvi postane gotovo še ministrski predsednik, drugi inia pa tudi lepo bodočnost pred sabo, saj ima komaj 40 let.

* **Kajenje v letu 1908.** Leto 1908 je za avstrijsko tobačno režijo radi tega pomembno, ker so v tem letu dohodki cigaretnih nadzornikov dohodke smodk. Še v letu 1901 je prišlo več kot dve petini dohodkov na smodke in komaj ena četrtina na cigarete. Od leta 1901 pa je uporaba smodk vedno bolj padala, dočim je prodaja cigaret naraščala tako, da je že leta 1907 presegla na dohodkih za tretjino vse ostale tobačne izdelke, leta 1908 pa celo za 35 odstotkov. Dohodki različnih tobačnih vrst so nekoliko nestalni, vendar se polagoma krejijo. Promet s tobakom za njuhanje se tudi vsako leto bolj manjša, četudi ga nekateri samostani porabijo velike množine. Iz vsega tega je razvidno, da se vedno bolj udomačuje cigareta, da se pa vedno bolj opuša smodka, njuhanje in pipa. V letu 1908 se je pokazalo okroglo 1.212.000.000 v Avstriji izdelanih smodk. Uporaba virtnik,

portrik, branljanskih virtnik in virtnik se je nematno svila, dočim je kuba izgubila mnogo svojih prijateljev. Cigareta se je pokazala 4.348.010.000. Od teh je bilo 2.730.316.452 sport cigaret, 1 biljon 086.868.890 drama cigaret in 373.959.052 damskih cigaret. Leta 1908 se je pokazalo 243 milijonov sport cigaret več nego leta 1907. — toda 53 milijonov drama cigaret manj kot v letu 1907. Iz uradne statistike je razvidno, da prebivalstvo vsako leto nekaj milijonov več popali in spremeni v — dim.

* **Razkrinkan medij.** V reviji »Metropolitan Magazine« pripoveduje profesor Münsterberg, kako se mu je posrečilo razkrinkati prosluli ameriški »medij«, Evasipjo Paladino. »Teden pred Veliko nočjo«, pripoveduje prof. Münsterberg, »proti polnoči sedel sem na levi strani gospe Paladino, dočim je sedel moj prijatelj Carrington, znan naravoslovec, na njeni desni. Oba sta strogo pazila nanjo. Njena levica je držala mojo roko, desnica pa je ležala v roki mojega prijatelja. Njena leva noga je slonela na moji nogi dočim je njena desna počivala na nogi mojega tovariša na desni. Sedeli smo v popolni temi. Carrington je prosil duha nekoga Johna, naj premakne mojo roko in mizico, ki je stala za menoj. In umrli John je res prišel. Prijel me je najprej za prste, za pestjo in nato za komolec. Čutil sem popolnoma razločno palec in ostale njegove prste. Bilo mi je zelo neprijetno. Zdaj bi moral John premakniti mizo. Oba sta še vedno držala roki Evasipje; tudi noge so se še vedno tišale. Kljub temu sem čutil, da se je za našim hrbtom stoječa mizica začela premikati. V tem trenutku zaslisi grozovit krik. Zakričala je Evasipja kakor da bi ji kdo porinil bodalo v srce. Kaj se je zgodilo? Niti Evasipja niti Carrington nista slutila, da se nahaja v sobi človek, ki se je priplazil prav za naše hrbte. Naročil sem ga jaz, ker sem slutil, da morajo tajne niti biti spojene s telesom medija in s predmeti, ki bi se imeli premikati. Mož za hrbtom Evasipje je v svoje velikansko začudenje opazil, kako je le-ta potegnila svojo nogo iz čevlja in da je z upravljalnimi pregibi z nogo otipal predmete, katere je dosegla. Ko je začela premikati mizico, jo je zagrabil za nogo, ter jo na vso moč na členke pritisknil. Vsled bolečine, se bolj pa gotovo radi tega, ker je Evasipja Paladino spoznala, da je razkrinkana in da je konec njene slave, je res upravljalno zatulila. Evasipja je imela čudovito gibljive ude. Prišla je s svojo nogo do mojega komolca, ne da bi se le količkaj premaknila z životom. Ko je bilo treba premakniti mizico, stisnila je krepke mojo roko, ter se z vsem telesom nagnila na pred nami stoječo mizo. Rekla je, da mora to storiti, ker je moč Jahnovega duha tako silna, da si mora na ta način olajšati. Med tem ko se je tako pripogubila čez mizo, je stegnila nogo nazaj ter začela premikati mizico. V tem trenutku jo je zagrabila za nogo močna roka živega Johna...

* **Poslednji suženj v Južni Afriki.** Pred tedni je bil izpuščen iz južnoafriških rudokopov poslednji kitajski kuli, poslednji suženj. Štiri leta so se borili angleški liberali, da so izbrisali grdi madež z angleškega naroda. Štiri leta so sleparili javnost južnoafriški angleški kapitalisti, da si ohranijo onih 63.450 kitajskih sužnjev, ki so jih impropriirali po končani vojni z Buri. Slednji so ti konservativci, kupčevalci s sužnji vendarle podlegli liberalni stranki, kateri edini gre zasluga, da je osvobodila na tisoče sužnjev. Ti angleški konservativci so veliki hinavci, kakor so konservativci vseh drugih narodov. Njihovo časopisje je toliko časa kričalo o krivicah, ki se gode angleškemu delavcu od strani vladajočih Burov, da je to večno hujškanje res povzročilo najbolj krivično vojno, kar jih je bilo do danes. Angleško delavstvo je šlo v boj za angleške kapitaliste proti Buri, ko pa je prišel čas, da dobi za svoje delo pošteno plačilo, mu niso hoteli dati kapitalisti niti koščka kruha, niso mu hoteli dati v svojih rudokopih niti dela. Svojo žvarečnost je izkazal angleški konservativci svojem rojaku-delavcu s tem, da ga je pogljal po svetu, v svoje rudokope pa je vzel 63.450 kitajskih kaznjencev, ki so morali delati za plačo, kakoršne bi ne pogledal niti najslabši črnc. Ko je angleški narod uvidel, kako so konserv. sleparili, se je nad njimi strahovito maščeval. Pri volitvah 1. 1906 v angleški parlament je konservativna stranka izgubila dvestočetinsitridset mandatov. Neumornemu delu liberalne stranke se je zahvaliti, da se je vrnil poslednji od 63.450 kitajskih sužnjev iz afriških rudokopov v svojo domovino.

Glavni

motor na surove obo

naprejšnjem, najcenejši obratni motor. Konjska moč stane na 1/2 do 2/3 vinarja. Ni treba hlačenja z vodo. Ni finančne kontrole. Brez nevarnosti za eksplozijo. 289

Pojasnila in proračune daje inženirska pisarna L. Guger, Gradec.

JANUS

Prve vrste voznih koles s prostim točkom in zavore na pritisk nazaj od 95 K naprej. Janus predstavlja se z zavore na pritisk nazaj, 1 leto jamstvo, 13 K. Ploščo od 4 K naprej, dobre pnevmatike, prima pedal in prima varčnice od 3 K naprej. Zvenci od 30 vin. naprej, kolesni zvenec od 1 K. Acetilenke od 2 K naprej, varovalni proti blazni komplet iz pločevine ali lesa 2 K 20 vin. sedlo, torba, ohišje, konusi vseh sistemov v zalogi in poceni. Lastna popravila, penikljanje in emajljanje.

Zahtevajte bogati glavni katalog 1910 gratis in franco.

Uvozna trgovina za industrijo vozil

Max Skutetzky

Dunaj I., Stubenring št. 6.

Seydlin

Najbolje za zoba

Svoji k svojim! Narodna tržnica!

Milko Krapeš

urar in trgovec

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ustanovljeno leta 1852.

Cen. občinstvu priporočam svojo bogato zalogo 1954

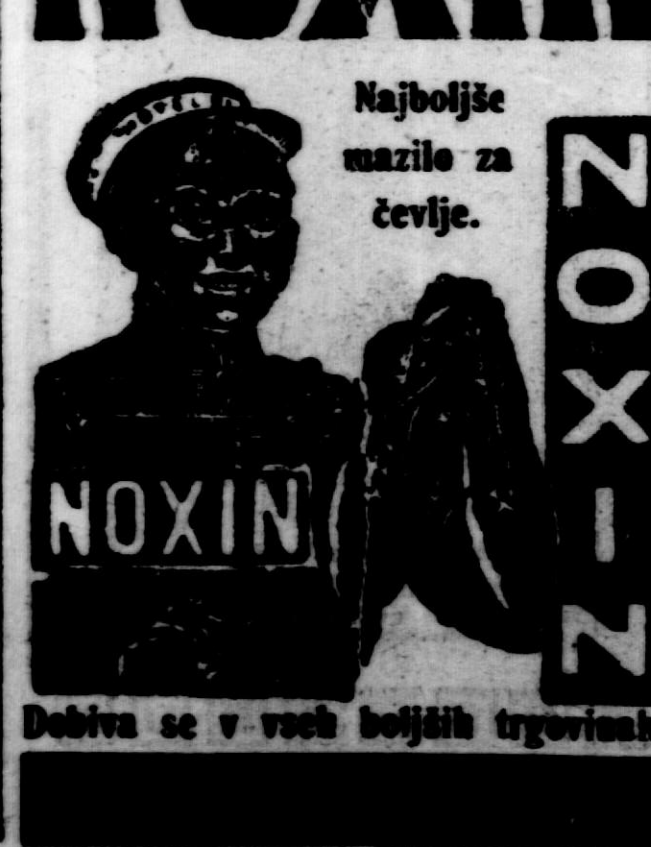
stenskimi in žepnimi ur, uhovim, prstnim in veržic.

Osobito sedaj ob priliki božiča in Novega leta, namenim sem se prodajati dobro blago po izredno nizki ceni.

Popravila točno in ceno!

Za vsako prodano ali popravljeno uro jamčim 1 leto. Gostje dobrodošli in polno prosti.

NOXIN

Najboljše mazilo za čevlje.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah.

Na obroke!

Sebama samostojne, zlate damce, v različnih vrstah. Pritno, uradno poudarjeno blago. 4 K na mesec brez povziranja cene. —

Razpustijo se brzo in na vse kraje. Zahtevajte naročilni list. Te stroke največja razpoložljivica na odplačila R. Lechner, Gradec št. 61.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovnjah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vseh vrst pušk, pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi popravila stare puške, sprejema vnovčena popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkušene in od mene preizkušene. — Ilustrirani cenik! Zastonj.

Ceno posteljno perje!

Najbolji cenik nakupi vir. 2815

Kg sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2 40 K; prima pooblega 2 80 K; belega 4 K; belega puhastega 5 10 K; kg veličnega ene-čnobelega, puljenega, 6 40 K 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; na finejši prvi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franco.

Zgostevljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema zgostevljama, 80 cm dolga, 58 cm šir, polnjen s novim, sivim, prav stanovitnim, puhastim perjem 16 K; napih puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zgostevljene 3 K, 3 50, 4 K. Razpošlaja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja ali vzame nazaj, za neugajajoče se vrne denar — Natančni cenovniki gratis in franco.

S. Benjš, Bešen'ce št. 767, Šumava.

Superfosfati

mineralni in animalni, najpreizkušenejši, najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fosforjevo 4743 kislino

za vse vrste zemlje. Vsečina strogo zajamčena. Garantira se najhitrejši učinek, največji donos. Za spomladajno setev neuporabljive.

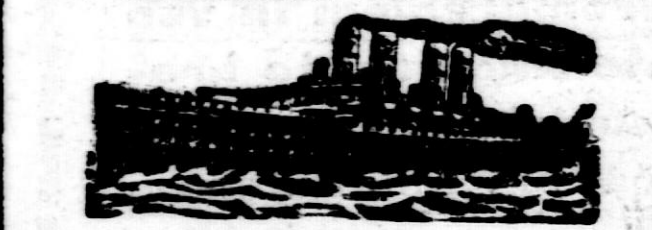
Dalje

amonijakovi, kalijevi in solitrovi superfosfati.

Dobavljajo jih vse trgovine za smetna gnojila, kmetijske družbe in društva.

Pisarna: Praga, Příhopy 17.

V Ameriko in Kanado.

prepravna, cenovna in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Carpathia 19. aprila 1910.

Pannonia 3. maja 1910.

Ultonia 29. marca 1910.

Is Liverpoola: 1515

Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) 19. marca, 9. aprila, 7. in 28. maja, 18. junija 1910

Mauretania dne 12. marca, 2. in 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnila in vozne karte pri

And. Odlesak v Ljubljani, Slovenske ulice št. 28, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 180 za odraslo osebo z davkom vred in 100 K za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Vinski zakon

ki ga mora imeti nabitega vsak gostilničar, vsak vinski trgovec in vsak vinar, gradnik

sicer zapade strogi kazni

se dobiva v

»Narodni knjigarni«

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

po 70 vin, s pošto 80 vin.

Noprimereno

dobre slasti je zrnata kava do polovice zmešana s

Schikovo rženo kavo

Slastna pijača! Velik prihranek!

5 kg ržene kave za K 4— pošilja franco po povzetju

Mihael Valentin Schik

Dunaj VII 3, Lerchenfelderstrasse

št. 67. 3847

Julija Štor
v Prešernovi ulici št. 5.
Največja zbirka modnih, damskih in otroških
čevljev, čevljev za kavalirje in priročnih
potniških gospodskih čevljev.
Elegantna in
jako okrasna
izvršitev po
vseh cenah.
3271

Kamnoseške izdelke iz marmorja za
cerkvene in pohištvene oprave, spome-
nike iz marmorja, granita ali sijenita,
apno živo in ugašeno prodaja

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster,
Ljubljana, Kolodvorska ulica.

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog:
nad 37 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok poleg
rezervnega zaklada mestna občina ljub-
ljanska z vsem svojim premoženjem in vso
svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hra-
nilnico sodišča denar mladoletnih otrok in
varovancev ter župnišča cerkveni denar.

• Mestna hranilnica ..
• ljubljanska obrestuje ..
• hranilne vloge po ..

4 1/4 %

ter pripisuje nevzdig-
njene obresti vsakega
pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje **tako**.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranil-
nica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuna.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavo-
dov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5 % obresti in proti amortizovanju posojila
po najmanj 1/4 % na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi
poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica ljubljanska izdaja lične

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti
V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov vpeljala je ta slo-
venska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Hranilnica se nahaja v lastni palači
v Prešernovi, prej Slonovi (Elefantovi) ulici št. 3.

Odkritje in izdaja knjižice v Pa-
rižu 1884 in v slovenski knjižnici
v Ljubljani leta 1885

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporočajo svojo

veliko zalogo gotovih oblez
za gospode in dečke, jopice
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.
Oblike po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

priporočajo

klobuke

čepice, razno moške perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna**

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Največje cene

Ustanovljeno 1882.

775

Telefon št. 524.

Najstarejša tvernica peči in ognjišč

Rudolf Geburth, Dunaj

VII. Kaiserstrasse 71, na ogin Burggasse.

Skladišče štedilnih, kuhalnih in strojnih ognjišč,
ognjišč za kavo, kopelnih in trajno-
gorilnih peči.

Plinove peči in plinovi kamini.
Specialni katalogi gratis in franko.

Alfonz Breznik

učitelj Glasb. Matice in zaprisež. strokovnjak dez. sod.
v Ljubljani, Gradišče 11 (poleg gost. pri „Kroni“),
priporočajo veliko zalogo in najraznovrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev

iz prvovrstnih tu in inozemskih tvernic.

Prodaja po tverniških najnižjih cenah tudi na obroke
brez zadatja, tako da si vsakdo na najugodnejši na-
čin odplačevanja lahko nabavi najboljši instrument.

Prevzema vsakovrstna popravila in uglaševanja najceneje. Ugodna zamenjava.
Jamstvo 10 let. Najnižja najemnina. Zast. stvo priznane tverde H. HEITZMANN.

Pomlad - poletje 1910! Pišite po vzorce!

**V. J. Havliček in brat
Poděbrady
(kralj. Češko).**

**Pomladanske in
poletne novosti
- 1910! -**

1 kos Havličkove tkanine „Kretuše“ 23 m K 16.
1 kos Havličkove tkanine 15 metrov K 10-50.

Pravi samo pri nas!

1 zavitek 40 m ostankov poletnih in
zimskih, okusno izbranih za K 18. Od
teh ni mogote pošiljati vzorcev.

Opreme za neveste

Havličkove tkanine, da-
maste, žepne robce, bri-
salke, namizne in kavne
garniture.

Vzorci fanko.

Izvozna hiša ustan. 1887.

Priporočajo v izvršni in
priznani kakovosti
modne blagove,
sukna, cefire.

Prvo slovensko podjetje za naprave električnih central!

Izvršuje:

električne naprave z vodno silo, na par, z ben-
cinmotorji in motorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave

bencinmotorjev, avtomobilov, elektromotorjev,
dinamo- in parnih strojev.

Poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprave transporterjev za opekarne po najnovejšem
sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke
in opeke za zid patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno in solidno ter po nizki ceni.

Načrte in preračune na zahtevanje.

920

D. Fakin

strojno ključavničarstvo in podjetje za električne naprave

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 67.

Telefon št. 73.

Telefon št. 73.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

3267

Bremna

v

New York

s cesarskimi brezparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti obteznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, tebe in brezplačno. —
Postrežba poštena, ročna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mehalke, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Atlantik. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor
Brazilija, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore in Avstralijo itd.

Pozor!!
Bertoli